

ДУ «ВІЦЕБСКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА ІМЯ У.І.ЛЕНІНА»

АДДЗЕЛ БІБЛІЯТЭКАЗНАЎСТВА, НАВУКОВЫХ ДАСЛЕДАВАННЯЎ
І ПРАБЛЕМ КУЛЬТУРЫ

КУЛЬТУРНАЕ ЖЫЦЦЁ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Інфармацыйны веснік

ВЕРАСЕНЬ

Віцебск

2011

ДУ “ВІЦЕБСКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА”
Аддзел бібліятказнаўства, навуковых даследаванняў
і праблем культуры

КУЛЬТУРНАЕ ЖЫЦЦЁ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Верасень

Інфармацыйны веснік

2011 г.

Складальнік Н. А. Пугачова
Рэдактар В. М. Нявейкава
Камп’ютарная вёрстка Н. А. Пугачова
Адказы за выпуск А. І. Сёмкін

КУЛЬТУРНАЕ ЖЫЦЦЁ ВІЦЕБСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Верасень

Інфармацыйны веснік

Надрукавана на ксераксе
ДУ “Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна”
210601, Віцебск, Леніна, 8-а
E-mail: vlib@vlib.by

ВІЦЕБСК, 2011

Складальнік Н. А. Пугачова
Рэдактар В. М. Нявейкава
Камп'ютарная вёрстка Н. А. Пугачова
Адказы за выпуск А. І. Сёмкін

Культурнае жыццё Віцебскай вобласці : верасень :
інфармацыйны веснік / ДУ “Віцебская абласная бібліятэка імя У. І.
Леніна”, Аддзел бібліятэказнаўства, навуковых даследаванняў і
праблем культуры ; [склад. Н. А. Пугачова]. – Віцебск, 2011. – 56 с.

*Штомесячны інфармацыйны веснік разлічаны на
сістэматычнае інфармаванне кіраўнікоў, супрацоўнікаў устаноў
культуры і мастацтва горада і вобласці аб развіцці галіны
культуры на Віцебшчыне.*

*Прызначаны для спецыялістаў інфармацыйных цэнтраў,
культурна-асветных і музейных устаноў, краязнаўцаў,
выкладчыкаў, студэнтаў і іншых катэгорыяў карыстальнікаў.*

80 гадоў з дня нараджэння Анатоля Ільча Вярцінскага
(1931), беларускага паэта, драматурга, публіцыста, ураджэнца
Лепельскага раёна.

19 лістапада

75 гадоў з дня нараджэння Эрнеста Васільевіча Ялугіна
(1936), беларускага пісьменніка, ураджэнца Дубровенскага раёна.

20 лістапада

110 гадоў з дня нараджэння Міхася Зарэцкага (сапр. Міхаіл
Яфімавіч Касяноў; 1901–1937), беларускага пісьменніка,
ураджэнца Талачынскага раёна.

45 гадоў таму (1966) адкрыты Музей гісторыі віцебскага
трамвая.

23 лістапада

85 гадоў таму (1926) ў Віцебску адкрыты Другі Беларускі
драматычны тэатр (зараз Нацыянальны акадэмічны драматычны
тэатр імя Я. Коласа).

80 гадоў з дня нараджэння Галіны Пятроўны Маркінай
(1931–1985), народнай артысткі Беларусі, актрысы тэатра імя Я.
Коласа.

24 лістапада

85 гадоў з дня нараджэння Сафіі Уладзіславаўны
Пяткоўскай (1926), майстра народнага мастацкага ткацтва,
ураджэнкі Пастаўскага раёна.

ЗНАМЯНАЛЬНЫЯ ДАТЫ. ЛІСТАПАД

3 лістапада

90 гадоў з дня нараджэння Янкі Юхнаўца (1921), пісьменніка, ураджэнца Докшыцкага раёна.

4 лістапада

195 гадоў з дня нараджэння Арцёма Ігнатавіча Вярыга-Дарэўскага (1816–1884), беларускага пісьменніка-дэмакрата, дзеяча вызваленчага руху, ураджэнца Ушацкага раёна.

5 лістапада

85 гадоў з дня нараджэння Уладзіміра Змітравіча Якутава (1926), публіцыста, празаіка, ураджэнца Ушацкага раёна.

7 лістапада

75 гадоў з дня нараджэння Юрыя Рыгоравіча Гразнова (1936), дырыжора, педагога, заслужанага работніка культуры БССР, ураджэнца Гарадоцкага раёна.

105 гадоў з дня нараджэння Міхаіла Сяргеевіча Кацара (1906–1995), беларускага гісторыка мастацтва, педагога, ураджэнца Сенненскага раёна.

9 лістапада

155 гадоў з дня нараджэння Уладзіміра Казіміравіча Стукаліча (1856–1918), архівіста, літаратуразнаўца, юрыста, удзельніка стварэння Віцебскай вучонай архіўнай камісіі.

13 лістапада

205 гадоў з дня нараджэння Эміліі Францаўны Плятэр (1806–1831), беларускай фалькларысткі, удзельніцы паўстання 1831 года, якая доўгі час жыла ў маёнтку Ліксна Віцебскай губерніі.

18 лістапада

95 гадоў з дня нараджэння Уладзіміра Іванавіча Кухарава (1916–2000), беларускага мастака, жывапісца, ураджэнца Віцебскага раёна.

90 гадоў з дня нараджэння Ісаака Юльевіча Бароўскага (1921–1991), беларускага мастака, жывапісца, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, ураджэнца г. Віцебска.

ПРАДМОВА.....4

ХРОНІКА ПАДЗЕЙ

Культурнае жыццё Віцебскай вобласці: інфармацыйнае паведамленне.....5

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ**Мультыкультурнае ўзаемадзеянне**

Лялькіна А. Нас з'яднала зямля Беларусі.....28

Пугачова Н. Дыялог культур..., або Праблемы бібліятэчнага абслугоўвання і ўзаемадзеяння з прадстаўнікамі нацыянальных супольнасцей.....32

Нацыянальны склад насельніцтва Віцебскай вобласці: бібліяграфічны спіс літаратуры.....38

МУЗЕІ І КАЛЕКЦЫІ

Крывенькая А. У. А. Смерадзінскі. “Вобразы пяцідзясятых”.....50

Крывенькая А. “Нататкі вандроўніка”. Выстава твораў Міхася Цыбульскага.....52

КАЛЯНДАР

Знамянальныя даты: лістапад.....54

ПРАДМОВА

“Культурнае жыццё Віцебскай вобласці” – штомесячны інфармацыйны веснік, разлічаны на сістэматычнае інфармаванне кіраўнікоў, супрацоўнікаў устаноў культуры і мастацтва горада і вобласці аб развіцці галіны культуры на Віцебшчыне. Выданне можа быць карысным спецыялістам інфармацыйных цэнтраў, культурна-асветных і музейных устаноў, краязнаўцам, выкладчыкам, студэнтам і іншым катэгорыям карыстальнікаў.

Пастаянная рубрыка “Хроніка падзей” уключае тэкставыя вытрымкі і аналітычна перапрацаваную інфармацыю, падрыхтаваную на аснове публікацый з гарадскіх, раённых газет Віцебскай вобласці і іх электронных версій за перыяд з 1 па 30 верасня 2011 года. “Хроніка падзей” таксама ўтрымлівае звесткі, атрыманыя з Беларускага тэатра “Лялька”, Віцебскага абласнога краязнаўчага музея, Віцебскага АМЦНТ, Цэнтра культуры “Віцебск”, аддзела культуры Міёрскага райвыканкама, РМЦ НТ і КАР Талачынскага раёна, Бешанковіцкай, Верхнядзвінскай, Віцебскай, Гарадоцкай, Лёзненскай, Міёрскай, Пастаўскай, Полацкай, Сенненскай, Ушацкай, Чашніцкай, Шаркаўшчынскай, Шумілінскай раённых сетак бібліятэк, Аршанскай, Віцебскай, Наваполацкай і Полацкай гарадскіх сетак бібліятэк.

У апошнія дзесяцігоддзі павышаецца ўвага да этнічных праблем, звязаных з пытаннямі мультыкультурнага ўзаемадзеяння. Таму сёння надзвычай актуальны даследаванні заканамернасцей развіцця этнасаў, адраджэння іх культуры, якое ўплывае на фарміраванне асобы ў цэлым. Адной з формаў развіцця міжкультурнага дыялога з’яўляецца фестывальны рух, які пачаў развівацца на рэгіянальным узроўні на рубяжы XX–XXI стагоддзяў і набыў немалаважнае значэнне для развіцця культуры і эканомікі тэрыторыі, умацавання прэстыжу, актывізацыі міжрэгіянальных кантактаў. Рубрыка “У цэнтры ўвагі” прапануе агляд мерапрыемстваў, якія адбыліся 17 верасня ў г. Міёры ў рамках абласнога свята нацыянальных культур “Нас з’яднала зямля Беларусі”, матэрыялы аб дзейнасці публічных бібліятэк вобласці па абслугоўванні поліэтнічнага насельніцтва і ўзаемадзеяння з прадстаўнікамі нацыянальных супольнасцей Прыдзвіння, а таксама рэкамендацыйны бібліяграфічны спіс літаратуры “Нацыянальны склад насельніцтва Віцебскай вобласці”.

Рубрыка “Музеі і калекцыі” прысвечана выставачным экспазіцыям, якія дзейнічаюць у музеях Віцебска. На працягу верасня Мастацкі музей прадставіў сваім наведвальнікам шэраг цікавых праектаў. Матэрыялы навуковага супрацоўніка ВАКМ А. Крывенькай пазнаёмяць з выставамі работ Уладзіміра Смерадзінскага “Вобразы пяцідзясятых” і Міхася Цыбульскага “Нататкі вандроўніка”.

Мартаўскае сонца. Глыбокае

“Сення шчырасць і натуральнасць успрымаюцца як банальнасць у мастацтве... а для мяне гэта нейкі ўнутраны генатып, які рухае мяне і дае шчасце жыць...”. Пленэрны жывапіс патрабуе ад мастака вызначыць прыярытэты адразу на месцы і захаваць свежасць успрымання твора на заключным этапе работы ў майстэрні. Рытміка колеравых плямаў апантанага творцы вяла наведвальнікаў выставы да адкрыцця прыгажосці гарадскіх і вясковых пейзажаў. Занатаваныя рукой майстра краявіды прасякнутыя святлом сонца і месяца, святлом чалавечага жытла ў цемры. Розныя па сіле кантрасту элементы кампазіцыі аб’ядноўваюцца па законах колеравай гармоніі. Мастак імкнецца да таго, каб контурныя лініі ў пейзажах былі толькі сродкам, каб зрабіць акцэнт на тым ці іншым архітэктурным аб’екце ці вызначыць кампазіцыйны цэнтр. Рэалістычныя краявіды Міхася-вандроўніка вабяць да сябе прыгожымі ракурсамі і ўзнятым эмацыянальным настроем, нават калі твор мае назву “Шэрая раніца...”. Немагчыма не адгукнуцца на цеплыню і любоў, якімі прасякнуты яго мастацкія творы.

Крывенькая А.,
навуковы супрацоўнік УК “ВАКМ”

мінулых 1950-х гадоў і адчуць цеплыню кахання, пранесенага майстрам праз усё жыццё.

*Крывенькая А.,
навуковы супрацоўнік УК “ВАКМ”*

“НАТАТКІ ВАНДРОЎНІКА”. ВЫСТАВА ТВОРАЎ МІХАСЯ ЦЫБУЛЬСКАГА

“Нататкі вандроўніка” – такую назву мела юбілейная выстава твораў вядомага мастацтвазнаўца Міхася Цыбульскага. У экспазіцыі было прадстаўлена 29 эцюдаў, напісаных у 1999–2011 гг. падчас міжнародных і рэспубліканскіх пленэраў, якія адбываліся ў г. Рэйбургу (Германія) і г. Горліце (Польшча), нацыянальных пленэраў імя Я. Драздовіча, У. Караткевіча, пленэраў, прысвечаных Напалеону Ордзе, Яну Баршчэўскаму, Эміліі Плятэр (Беларусь), а таксама вучэбна-творчых пленэраў “ТАКА” з удзелам Латвіі, Літвы, Бе-

ларусі (Даўгаўпілс 2000, 2004, 2006), студэнцкіх пленэраў у г. Гродна (2010, 2011), на якіх Міхась Цыбульскі з’яўляўся кіраўніком.

Міхась Цыбульскі (Цыбульскі Міхаіл Леанідавіч) нарадзіўся 10 ліпеня 1961 года ў Віцебску. Скончыў мастацка-графічны факультэт Віцебскага педінстытута (1983), аспірантуру (1987) і дактарантуру (2004) Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь. Кандыдат мастацтвазнаўства (1989), дацэнт (1992). З 1988 года працуе ў Віцебскім дзяржаўным педагагічным інстытуце (зараз Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. Машэрава) старэйшым выкладчыкам (1990), дацэнтам (з 1992), загадчыкам кафедры мастацтваў (2004–2005), дацэнтам кафедры выяўленчага мастацтва (з 2005 года). Стажыраваўся ў Інстытуце гісторыі мастацтва і Інстытуце польскай культуры ў Варшаўскім універсітэце (стыпендыя Польскай акадэміі навук, 2002). Ганаровы прафесар Даўгаўпілскага ўніверсітэта (Латвія, 2007). Даследуе праблемы тэорыі і гісторыі мастацтва, паэтыку і стылістыку беларускага жывапісу ХХ стагоддзя і сучаснага перыяду. Творча працуе ў алейным і гуашавым жывапісе. Удзельнік каля трох дзесяткаў мастацкіх выстаў у Германіі, Францыі, Польшчы, Латвіі, Беларусі.

На адкрыцці выставы Міхась Цыбульскі казаў пра сябе:

ХРОНІКА ПАДЗЕЙ

КУЛЬТУРНАЕ ЖЫЦЦЁ ВІЦЕБСКОЙ ВОБЛАСЦІ

КУЛЬТУРА

КУЛЬТУРНА-АСВЕТНАЯ РАБОТА.

САЦЫЯКУЛЬТУРНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ У СФЕРЫ ВОЛЬНАГА ЧАСУ

4 верасня – Дзень беларускага пісьменства і друку

Дзень беларускага пісьменства праводзіцца штогод у першую нядзелю верасня. Канцэпцыя свята прадугледжвае паказ адзінства беларускага друкаванага слова з гісторыяй і культурай беларускага народа, адлюстраванне гістарычнага шляху пісьменства і друку ў Беларусі.

Традыцыйна Дзень беларускага пісьменства праходзіць у гарадах, якія з’яўляюцца гістарычнымі цэнтрамі культуры, навукі, літаратуры і кнігадрукавання. XVIII Дзень беларускага пісьменства прайшоў 4 верасня 2011 года ў горадзе Ганцавічы (Брэсцкая вобласць), дзе ўдзельнікі свята і госці маглі пазнаёміцца з новымі кніжнымі выданнямі, сустрэцца з беларускімі і замежнымі літаратарамі, журналістамі, выдаўцамі, паслухаць выступленні паэтаў і пісьменнікаў, творчых калектываў і выканаўцаў. У рамках свята адбылося ўзнагароджанне пераможцаў конкурсу на лепшыя літаратурныя творы года, навукова-практычная канферэнцыя і шэраг іншых мерапрыемстваў.

Культасветустановы Віцебшчыны да Дня беларускага пісьменства падрыхтавалі шэраг мерапрыемстваў.

У ДOME культуры г. Браслава адбылося раённае свята, у рамках якога прайшлі прэзентацыі кніг маладых паэтаў і сапраўдных майстроў слова, канцэрт, дзе гучалі аўтарскія песні і роднае слова. Пазнаёміцца з навінкамі выдавецтваў і вядомымі творами можна было на кніжнай выставе, а на выставе малюнкаў адправіцца ў падарожжа па таямнічым свеце дзяцінства.

У Міёрскім раёне шматлікімі ўстановамі праведзены літаратурныя гадзіны “Літаратурная старонка”, “Вяртанне да вытокаў” (Цвецінскі Дом фальклору, Міёрская дзіцячая бібліятэка), вусны часопіс “Наша спадчына” (Цвецінскі СДК), ранішнік “Невядомы Скарына” (Чапукоўскі СДК), гутарка “Жывая вада бацькоўскіх крыніц” (Язненскі СДК), літаратурна-музычная кампазіцыя “Праз смугу стагоддзяў дайшло да нас слова” (Паташнянская бібліятэка), круглы стол “Ад бяросты да паперы” (Ідолтаўская бібліятэка) і інш.

Установамі культуры Талачынскага раёна арганізаваны свята “Наша мова, як вечнасці ніць” (Друцкі СК), гутарка “Жыве на Беларусі дух асветніцтва” (Воўкавіцкі СК), сустрэча “Родная мова, матчына мова” (Талачынскі ГДК), наладжана выстава дэкаратыўна-прыкладнога і выяўленчага мастацтва “Слова – радасць, слова – чары” раённага Дома рамёстваў і іншыя мерапрыемствы.

Выставу “Ад гусінага пярэ да сучасных тэхналогій”, прысвечаную тэхналогіі стварэння кнігі ад самага пачатку яе з’яўлення на славянскіх землях да нашых дзён, наладзілі супрацоўнікі Музея беларускага кнігадрукавання.

Шырока адзначаўся Дзень беларускага пісьменства ў публічных бібліятэках вобласці.

Аб рабоце бібліятэк, людзях, якія развівалі асветніцтва і пісьменнасць на Беларусі, расказвалі разгорнутыя тэматычныя выставы Аршанскай гарадской сеткі: “Беларускае роднае слова, ты на крылах бусліных ляціш” (дзіцячая бібліятэка імя У. Караткевіча), “Гучы беларуская мова – Купалы і Коласа слова” (дзіцячая бібліятэка імя Н. Крупскай), “Які ж гэта цуд – слова, мова твая” (бібліятэка імя Я. Коласа). Гістарычную гадзіну “Асветніца з роду Усяслава” для навучэнцаў 7-х класаў СШ № 14 правяла бібліятэка-філіял № 3. На сустрэчу быў запрошаны краязнавец, аматар гісторыі *В. Р. Карташоў*, які раскажаў вучням пра жыццё і дзейнасць слаўтай Еўфрасінні Полацкай, гісторыю Полацкага княства, Полацкага манастыра і крыжа прападобнай Еўфрасінні. Дзейнасці беларускага першадрукара і асветніка была прысвечана гістарычная гадзіна “Ф. Скарына, альбо Як да нас прыйшла кніга”, якая адбылася ў гарадской дзіцячай бібліятэцы № 9 для навучэнцаў 3-х класаў СШ № 19.

6 верасня Аршанскай раённай бібліятэкай наладжана свята “Беларуская мова – наш гонар і слава”, на якое былі запрошаны беларускі пісьменнік, драматург, крытык, загадчык кафедры беларускай мовы і літаратуры Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта *Пятро Васільевіч Васючэнка* і супрацоўніца выдавецтва “Мастацкая літаратура” *Зоя Іванаўна Кустава*. Да свята была падрыхтавана кніжная выстава “Родная мова, цудоўная мова, Ты нашых думак уток і аснова!”, а таксама выстава “Талент шчыры, чалавечны”, прысвечаная беларускаму пісьменніку П. Васючэнку. На сустрэчу завіталі настаўнікі і вучні Бабініцкай СШ, удзельнікі клуба цікавых сустрэч “Гармонія”.

Да Дня беларускага пісьменства і друку ў Лявонішанскай бібліятэцы Верхнядзвінскага раёна адбыўся вечар “Нам кнігу падарыў Скарына”, у Боркавіцкай – урок ведаў “Пад зоркай Еўфрасінні”, у Сар’янскай – “Слава Францыска не ведае межаў...”, у цэнтральнай раённай бібліятэцы – праведзена мультымедычная прэзентацыя “Верхнядзвінскі край і яго літаратурныя таленты”.

Фарынаўская бібліятэка (Полацкі раён) з удзелам членаў

любіў. Асабліваю ўвагу надаваў таму, каб увавіць характэрны позірк мадэлі. Партрэт дачкі “Вучаніца” (1958) – прыклад удалага вобразна-паэтычнага рашэння. У партрэце “Школьніца Т. Гваздзёва” тонка змадэліраваны псіхалагічна-выразны твар, які ўвасобіў сабой валявы дух паслявоенных гадоў.

1950–1960-я гады ў савецкім мастацтве – гэта час асаблівай цікавасці да жанру партрэта, асабліва яго салоннага варыянту канца XIX ст. Некаторая параднасць вобразу прысутнічае ў партрэтах Лідзіі і Уладзіміра Даўгяла, партрэце А. Н. Салоха. У гэтых творах знешні лоск дамінуе над эмацыянальным станам і пачуццямі мадэлі, аднак трэба адзначыць і выразнасць кампазіцыі і адпаведнасць правілам акадэмічнага малюнку і жывапісу. Гістарызм партрэтаў У. Смерадзінскага прасочваецца па тыпажы, манерах і позах мадэляў, па касцюмах.

Большасць партрэтаў выстаўкі “Вобразы пяцідзясятых” – гэта партрэты жонкі мастака Валянціны Рыгораўны Якаўлевіч. У графічных партрэтах 1943-1950-х гадоў яе асоба паўстае як прыгожая вытанчаная натура. Выразная мадэліроўка твару і разняволенасць мадэлі сведчаць пра высокае майстэрства У. Смерадзінскага як партрэтаста.

Партрэт жонкі, 1946 г. Бэз, 1960 г. Партрэт Л. Даўгяла, 1958 г.

На адкрыцці выставы Вера Гернец прэзентавала кнігу “Письма одной любви” (2010), складальнікамі якой выступілі Аркадзь Падліпскі і Вера Рогач. Гэта ўжо другая кніга, прысвечаная асобе майстра.

Гісторык і мастацтвазнаўца Аляксандр Лісаў адзначаў неабходнасць больш пільнай увагі спецыялістаў да спадчыны мастака, бо многія яго творы патрабуюць тэрміновай рэстаўрацыі.

Мастацкія творы і фотаздымкі з сямейнага архіва дазвазволілі наведвальнікам выставы акунуцца ў атмасферу

У. А. СМЕРАДЗІНСКІ. “ВОБРАЗЫ ПЯЦІДЗЯСЯТЫХ”

Аўтапартрэт, 1958 г.

Уладзімір Аляксеевіч Смерадзінскі (1897–1984) – адметная асоба ў культурным жыцці Віцебска. Ён быў адным з тых прафесійных мастакоў, хто ў першыя пасляваенныя гады (з 7 верасня 1946 года) адраджаў мастацкае жыццё горада, выкладаў на мастацка-графічным факультэце Віцебскага педінстытута (з 20 жніўня 1949 года). Быў узнагароджаны ганаровым знакам “Выдатнік народнай асветы” (15 студзеня 1958 года).

З 16 жніўня па 13 верасня 2011 года ў Мастацкім музеі Віцебска працавала выстава твораў У. Смерадзінскага “ВОБРА-

ЗЫ ПЯЦІДЗЯСЯТЫХ”, ініцыяваная дачкой майстра – Верай Гернец. Там былі прадстаўлены жывапісныя творы (17 адзінак), акварэлі (5 адзінак), малюнкi (2 адзінкі), якія захоўваліся ў дачкі і сваякоў майстра. У асноўным гэта партрэты, некалькі нацюрмортаў. З фонда УК “ВАКМ” быў прадстаўлены толькі адзін твор – “Партрэт Заслужанага настаўніка БССР А. Н. Салоха”, але пасля закрыцця выставы, згодна з жаданнем дачкі мастака, фонд папоўнілі яшчэ дзве работы “Партрэт жонкі ў каляровай сукенцы” і “Партрэт жонкі з кнігай”.

Мастацтвазнаўца Міхась Цыбульскі, адзін з аўтараў кнігі “Художник Владимир Смерединский”, азначаў, што “Партрэт жонкі ў каляровай сукенцы” (1950-я) – адна з найбольш удалых карцін майстра, у якой прысутнічаюць рысы паўднёварускай школы жывапісу. Дакладнасць малюнка, кампазіцыйная і канструктыўная выразнасць, разняволенасць позы мадэлі, насычаны каларыстычны строй.

У. Смерадзінскі атрымаў мастацкую адукацыю ў Адэскім мастацкім інстытуце, вучыўся ў выпускнікоў Акадэміі мастацтваў Пецярбурга, прафесараў Гауша, Бершацкага, Шаўкуненкі і інш. Яго жывапіснай манеры ўласціва высокая культура, каларыстычная вытанчанасць, імкненне перадаць непаўторны псіхалагічны стан мадэлі.

Мастак пісаў партрэты толькі тых людзей, якіх добра ведаў і

літаратурнага аб’яднання “Наддзвінне” правяла літаратурную віктарыну “Шляхам асветніка Скарыны”.

Цікавыя мерапрыемствы адбыліся і ў іншых бібліятэках вобласці.

*Аддзел культуры Міёрскага райвыканкама Віцебскі рабочы. – 2011. – 6 сент. – С. 1.
РМЦ НТ і КАР Талачынскага раёна
<http://www.d-p.by/?q=node/377>
<http://www.orshanka.by/?p=9944#respond>
<http://polotsk.museum.by/node/23405>*

• КУЛЬТУРНЫЯ СУВЯЗІ

7 верасня ў Віцебскім абласным краязнаўчым музеі адкрылася выстава вядомага ізраільскага фотамастака *Леаніда Падруля*, падрыхтаваная пасольствам Ізраіля ў Рэспубліцы Беларусь. Экспазіцыя “Цень Іерусаліма” ўключае 29 работ, якія выкананы без камп’ютарнай апрацоўкі. Кожная з іх прысвечана біблейскай гісторыі і пошукам вечных каштоўнасцей. На адкрыцці экспазіцыі другі сакратар пасольства Ізраіля *Ганна Бен-Эзра* адзначыла, што выстава дэманстравалася ў Мінску ў Нацыянальным гістарычным музеі і іншых гарадах Беларусі. Да паказу ў нашай краіне фатаграфіі Л. Падруля выстаўляліся ў Расіі, Даніі, Тайландзе, на Філіпінах. Леанід Падруль, фотамастак, член міжнароднай федэрацыі фотамастацтва пры ЮНЕСКА, жыве і працуе ў Ізраілі, кіруе аддзелам фатаграфіі музея Эрац-Ісраэль у Тэль-Авіве – самага буйнога археалагічнага музея краіны. З’яўляецца адным з лепшых майстроў стварэння складаных пейзажаў. Яго работы ў серыі “Пейзажы Мёртвага мора” былі апублікаваны ў галоўных фотачасопісах Ізраіля, Расіі, Тайланда, Даніі, Чэхіі, у часопісе National Geographic.

Віцебскі праспект. – 2011. – 15 сент. – С. 23.

Віцебскі рабочы. – 2011. – 15 сент. – С. 16.

Віцебчы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. IV.

http://vitebsk-region.gov.by/ru/news/culture?mode=one_new&id=7350

12 верасня падчас рабочай сустрэчы, якая адбылася ў Цэнтры культуры “Віцебск”, начальнік аддзела культуры Віцебскага гарвыканкама Наталля Шыянок і кіраўнік упраўлення культуры Даўгаўпілскай гарадской думы *Элеанора Клешчынска* падпісалі пагадненне аб рэалізацыі сумесных творчых праектаў. Дыялог адбываўся з удзелам консула Латвійскай Рэспублікі ў Віцебску *Маргарыты Штэйна*, прадстаўнікоў устаноў культуры Даўгаўпілса і Віцебска. Па папярэдняй дамоўленасці ў сярэдзіне лістапада намячаецца правесці Дні Латвіі ў Віцебску, у праграме якіх – вялікі канцэрт творчых калектываў Даўгаўпілса і фотавыстава. Удзельнікі сустрэчы абмеркавалі таксама некаторыя аспекты развіцця

сумеснага праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі ЕС “Даўгаўпілс і Віцебск: культурнае супрацоўніцтва і развіццё”, які падрыхтаваны ўдзельнікамі Праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва “Латвія – Літва – Беларусь” – Цэнтрам культуры “Віцебск” і Цэнтрам латышскай культуры (Даўгаўпілс, Латвія). У цэнтры ўвагі былі і такія праекты, як “Летняя школа ў музеі Марка Шагала”, выстава-конкурс “Перспектыва” з удзелам дзяцей з Даўгаўпілса, а таксама пытанні арганізацыі абменных канцэртаў у рэгіёнах.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. IV.

23 верасня ў Браславе прайшла трэцяя міжнародная канферэнцыя па трансгранічным супрацоўніцтве і развіцці інвестыцыйнай дзейнасці, у якой прынялі ўдзел прадстаўнікі Беларусі, Расіі, Латвіі, Літвы, Польшчы.

Браслаўская звязда. – 2011. – 28 верас. – С. 1.

У Мастоцкім музеі адкрылася выстава вядомага мастака з Санкт-Пецярбурга *Аляксандра Фёдарава* пад назвай “Знакі акварэльнага тайнапісу”. На адкрыцці выставы можна было ўбачыць працэс стварэння незвычайнай акварэльнай манатыпіі (аўтар піша цюбікамі на шкле або поліэтыленавай плёнцы, а потым пераносіць выяву на паперу). Кожная з 35 экспанаваных работ суправаджаецца аўтарскімі каментарыямі.

Віцебскі праспект. – 2011. – 22 сент. – С. 23.

Віцебскі рабочы. – 2011. – 20 сент. – С. 8.

Народнае слова. – 2011. – 20 верас. – С. 7.

<http://www.vitbichi.by/?p=12136#more-12136>

<http://www.skif-vit.by/vp/archive/145-vp484ma/965-l-r.html>

- **КЛУБНАЯ СПРАВА**

1 верасня пасля рэканструкцыі ў Бешанковічах адкрыты раённы Дом культуры. Першы канцэрт у адноўленых сценах арганізавалі мастацкія калектывы Бешанковіцкага раёна.

Віцебскі рабочы. – 2011 – 5 сент. – С. 5.

Народнае слова. – 2011. – 3 верас. – С. 3.

<http://nspaper.by/2011/09/02/dlya-talantov-i-ix-poklonnikov.html>

<http://www.vitnews.by/post/2011/09/02/>

1 верасня творчыя калектывы Цэнтра культуры “Віцебск” са сцэны Летняга амфітэатра ў рамках музычна-тэатралізаванага праекта “Здравстуй, школьная планета!” павіншавалі навучэнцаў віцебскіх школ новай канцэртнай праграмай “Страна чудес”. Вядучым прадстаўлення выступіў папулярны беларускі шоумэн Дзядзя Ваня. Сваімі выступленнямі школьнікаў парадавалі выканаўцы і творчыя калектывы горада: ансамблі танца “Зорька”, “Егоза”, “Радость”, “Мозаика”, студыя эстраднай песні “Форум”, шоу-група “Какао”, маладзёжны тэатр “Колесо”, народны Тэатр гульні і іншыя калектывы.

в ладу” / Л. Волкова // Віцьбічы = Витьбичи. – 2009. – 17 нояб. – С. 1, 5.

119. Дедюро, Л. На щедрой земле Беларусі / Л. Дедюро // Віцебскі рабочы. – 2007. – 2 кастр. – С. 1, 8.

120. Дубоўская, В. Нас з’яднала земля Беларусі / В. Дубоўская // Кліч Радзімы (Шаркаўшчына). – 2005. – 24 снеж. – С. 3.

121. Иванова, Н. Песня, драмы, долма... / Н. Иванова // Віцьбічы = Витьбичи. – 2007. – 4 окт. – С. 3.

122. Іваноўскі, Ю. Свае, родныя! / Ю. Іваноўскі // Віцебскі рабочы. – 2003. – 20 лістап. – С. 15.

123. Іваноўскі, Ю. “Я сын сваёй Радзімы і слаўлю Беларусі” / Ю. Іваноўскі // Віцебскі рабочы. – 2005. – 1 снеж. – С. 16.

124. Кажамякін, Л. Свята ў Міёрах / Л. Кажамякін // Гарадоцкі веснік. – 2007. – 16 кастр. – С. 3.

125. Касаты, Л. Абласное свята нацыянальных культур / Л. Касаты, Э. Багдановіч // Сцяг працы (Міёры). – 2001. – 3 лістап. – С. 2.

126. Матэленак, Л. Працяг размовы / Л. Матэленак // Міёрскія навіны. – 2005. – 3 снеж. – С. 1.

127. Матэленак, Л. Свята нацыянальных культур / Л. Матэленак // Міёрскія навіны. – 2003. – 22 лістап. – С. 1,2.

128. Матэленак, Л. Фэстываль выйшаў на вуліцы / Л. Матэленак // Міёрскія навіны. – 2007. – 2 кастр. – С. 1.

129. Матэленак, Л. Фэстываль на паўвостраве / Л. Матэленак // Міёрскія навіны. – 2007. – 6 кастр. – С. 5.

130. Осіпава, О. Нас з’яднала зямля Беларусі / О. Осіпава // Народная газета. – 2003. – 19 лістап. – С. 4.

131. Пастернак, Т. Аб’ядніла земля Беларусі / Т. Пастернак // Народнае слова. – 2001. – 3 лістап. – С. 5.

132. Савуць, В. У адной сям’і / В. Савуць // Народнае слова. – 2009. – 21 лістап. – С. 8.

133. Фёдараў, В. “Рускі, немец і паляк танцавалі кракавяк” / В. Фёдараў // Рэспубліка. – 2003. – 19 лістап. – С. 6.

134. Шпакоўская, Г. ... І няхай давеку жыве! / Г. Шпакоўская // Народнае слова. – 2005. – 29 лістап. – С. 1,2.

135. Шпакоўская, Г. Нас з’яднала зямля Беларусі / Г. Шпакоўская // Народнае слова. – 2003. – 18 лістап. – С. 1.

136. Шпакоўская, Г. Сугучнасць галасоў і душ / Г. Шпакоўская // Народнае слова. – 2005. – 29 лістап. – С. 1, 2.

Казакевіч // Витебский проспект. – 2009. – 26 февр. – С. 2.

Пра мерапрыемства, прысвечанае Міжнароднаму дню родных моваў, якое прайшло ў Цэнтры нацыянальных культур г. Віцебска.

108. Крупица, Н. Мы живем на родной земле / Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2008. – 19 янв. – С. 4.

О работе витебского Центра национальных культур.

109. Крупица, Н. На разных языках – о главном... / Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2009. – 26 февр. – С. 2.

О вечере "Молодежь в диалоге культур", состоявшемся в витебском Центре национальных культур.

110. Мацьвеева, Т. Украінскі Літвін / Т. Мацьвеева // Витебский проспект. – 2010. – 18 марта. – С. 23.

Пра персанальную выставу віцебскага мастака Уладзіміра Літвіна, якая дзейнічае ў Цэнтры нацыянальных культур.

111. Пукшанскі, А. Нацыянальная меншасць – частка грамадства / А. Пукшанскі // Звязда. – 2003. – 23 снеж. – С. 5.

Аб адкрыцці ў Віцебску Цэнтры нацыянальных культур.

Цэнтр рамёстваў

і нацыянальных культур г. Полацка

112. Бабко, М. Это счастье – быть у истоков / М. Бабко ; беседовала Л. Трапезникова // Полацкі веснік. – 2008. – 4 сак. – С. 5.

Беседа с директором полоцкого городского Центра ремесел и национальных культур.

113. Гавейновіч, В. Цэнтр рамёстваў святкаваў уваходзіны / В. Гавейновіч // Полацкі веснік. – 2003. – 8 ліп. – С. 3.

114. Каленік, А. Наша родная мова / А. Каленік // Полацкі веснік. – 2010. – 16 сак. – С. 4.

Пра вечарыну, прысвечаную Міжнароднаму дню роднай мовы.

115. Малашэня, Л. Арусак спявала пра каханне / Л. Малашэня // Народнае слова. – 2002. – 17 снеж. – С. 4.

Пра вечар дружбы народаў у Полацкім цэнтры нацыянальных культур.

116. Малашэня, Л. Наваселле цэнтры нацыянальных культур / Л. Малашэня // Народнае слова. – 2003. – 19 ліп. – С. 5.

ФЕСТИВАЛІ

Нас з'яднала зямля Беларусі

117. Вішнеўская, В. Сузор'е культур / В. Вішнеўская // Міёрскія навіны. – 2009. – 17 лістап. – С. 1.

118. Волкова, Л. "С братом живи как хочешь, с соседом –

<http://www.gck.by/2011/09/i-snova-zdravstvuj-shkolnaya-planeta/>

1 верасня клубнымі ўстановамі Міёрскага раёна сумесна са школамі да Дня ведаў былі падрыхтаваны гутаркі, тэматычныя вечары, ранішнікі "Встречай нас, школа, вновь!" (Істаўскі СК), "Дзень добры, школа!" (Новапагосцкі СК, Наўгародскі СДК, Павяцкі СДК), "Званок запрашае на ўрок" (Туркоўскі СДК), "Школьная пара" (Чапукоўскі СДК), "Дзень добры, свята ведаў!" (Язненскі СДК), "Поскорей, поскорей отвориай нам, школа, дверь!" (Нікалаёўскі СК), "Звіні, званок!" (Цвецінскі СДК) і інш.

Аддзел культуры Міёрскага райвыканкама

10 верасня Лепель адзначыў Дзень горада. На плошчы Свабоды адкрылася выстава спартыўнай тэхнікі. Тут жа пачаўся трэці этап спаборніцтваў чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па джып-трыяле. У гэты дзень адкрылася таксама і дэкаратыўна-аніمالістычная кампазіцыя "Пятачок" (аўтар – скульптар Леў Аганаў). Выдатны настрой глядачам падаравалі ўдзельнікі інструментальнай групы Стайскай музычнай школы традыцыйнай культуры, узорнага фальклорнага калектыву "Сунічкі", юныя танцоры Лепельскай дзіцячай школы мастацтваў і іншыя калектывы. Шматлікія прыхільнікі народнай творчасці маглі паназіраць за работай майстрых – удзельніц конкурсу "Матчыны кросны", якія стваралі шыкоўныя ручнікі, паясы і габелены, наведаць выставу, падрыхтаваную майстрамі раённага Дома рамёстваў, народнымі ўмельцамі з Сянно, Шуміліна і іншых гарадоў вобласці.

Віцебскі рабочы. – 2011 – 10 сент. – С. 1.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. 1.

Лепельскі край. – 2011. – 16 верас. – С. 2.

Народнае слова. – 2011. – 6 верас. – С. 1.

<http://nspaper.by/2011/09/05/v-den-rozhdeniya-lepelya.html>

10 верасня Чашнікі адзначылі Дзень горада. Адметнасцю свята стала работа сельскагаспадарчых падвор'яў, дзе можна было пачаставацца стравамі народнай кухні, убачыць творы дэкаратыўна-прыкладнога і выяўленчага мастацтва. На плошчы выступалі калектывы мастацкай самадзейнасці раёна, мінская спявачка Влада, шоу-балет "Феерыя". Яркімі эпізодамі сталі хросны ход па вуліцах горада, лазернае шоу і святочны феерверк.

Віцебскі рабочы. – 2011 – 10 сент., 15 сент.

Народнае слова. – 2011. – 13 верас. – С. 1.

<http://www.chyrvonka.by/?cat=8>

16 верасня ў дзіцячай школе мастацтваў г. Талачына адбыўся раённы семінар-практыкум "Вучэбна-творчыя заняткі ў тэатральным калектыве" для кіраўнікоў клубных устаноў раёна.

РМЦ НТ і КАР Талачынскага раёна

17 верасня ў канцэртнай зале "Віцебск" адбыўся рэгіянальны кастынг VIII Нацыянальнага конкурсу прыгажосці "Міс

Беларусь–2012”.

18 верасня ў Віцебску ў канцэрце пад адкрытым небам на вуліцы Суворова прынялі ўдзел калектывы КДЦ “Першамайскі”: народны духавы аркестр (кіраўнік Валерый Лебедзеў), ансамбль народнай песні “Дубравушка” (кіраўнік Вера Пацікайлік), студыя эстраднай песні (кіраўнік Наталля Вайцяхоўская-Захаранка).

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. IV.

20 верасня ў Летнім амфітэатры маэстра *Міхаіл Фінберг* і заслужаны калектыв “Нацыянальны акадэмічны канцэртны аркестр Беларусі” прадставілі восеньскую канцэртную праграму “Незабыўныя мелодыі”. У выкананні прафесійных музыкаў калектыву, які ўжо шмат год паспяхова гастралюе па краінах блізкага і далёкага замежжа, прагучалі найлепшыя творы джазавай класікі, папулярная музыка для аркестраў, а таксама знакамітыя замежныя і айчыныя хіты. У праграме прынялі ўдзел таленавітыя салісты, лаўрэаты міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў: *Юрый Вашчук, Святлана Вешнавец, Таццяна Глазунова, Галіна Грамовіч, Алесь Дзяржавец, Дзмітрый Качароўскі, Руслан Мусвідас, Прыма-Вера, Аляксандр Салаўёў, Юрый Селязнёў, Яна Старцава, Наталля Тамела, Аляксандр Дзюмін, Андрэй Пятроў, Святлана Бударына, Любоў Кляшчова, Таццяна Полазава, Сяргей Анцішын, Аляксандр Каліноўскі, Валерый Шчэрыца, Дзмітрый Бударын, Павел Бяляўскі, Андрэй Кляшчоў.*

Цэнтр культуры “Віцебск”

Віцебскі рабочы. – 2011. – 22 сент. – С. 4.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. III.

21 верасня па ініцыятыве Віцебскай абласной арганізацыі ГА “Беларускі фонд міру” адбыўся форум, прысвечаны трагедыі беларускіх вёсак, спаленых у 1941–1944 гадах, з удзелам ветэранаў, моладзі, краязнаўцаў, гісторыкаў, супрацоўнікаў музеяў, духавенства і прадстаўнікоў замежных дзяржаў.

25 верасня ў Талачынскім ГДК адбыўся раённы конкурс тэатральнага мастацтва “Тэатральныя таленты”, у якім прынялі ўдзел калектывы Рамашкаўскага КБ, Валосаўскага СК, Варанцэвіцкага СДК, Азярэцкага СДК, Гаршчэўшчынскага СК, Звяняцкага СДК, Друцкага СК, Серкавіцкага СДК.

РМЦ НТ і КАР Талачынскага раёна

30 верасня ў Цэнтры рамёстваў і нацыянальных культур г. Полацка адбылося адкрыццё выставы гісторыі і культуры Рэспублікі Азербайджан.

Полацкі веснік. – 2011. – 23 верас. – С. 6.

У верасні ў в. Гняздзілава Докшыцкага раёна прайшло свята “Восеньскі Багач”. Роботнікі мясцовых Крыпульскага і Бярозаўскага Дамоў культуры падрыхтавалі яркае тэатралізаванае прадстаўленне, каб расказаць, як, сабраўшы ўраджай, адзначалі “Багача” нашы продкі. Докшыцкі Дом рамёстваў запрасіў жадаючых

Талачыншчына. – 2009. – 8 крас. – С. 3.

О цыганской диаспоре в Толочинском районе.

99. Маркова, Е. В Себяхах, в цыганском квартале / Е. Маркова // Народнае слова. – 2011. – 21 мая. – С. 6.

О жизни диаспоры в Витебске.

100. Фёдарай, В. Цыганская “дывізія” знойдзе прытулак / В. Фёдарай // Рэспубліка. – 2005. – 25 лют. – С. 3.

Пра фонд развіцця і падтрымкі цыганскіх традыцый г. Віцебска.

Гл. таксама № 12, 19, 29

Яўрэй

101. Дронь, О. Дела “Хесэда” / О. Дронь // Витебский курьер. – 2003. – 29 авг. – С. 3.

О витебском благотворительном еврейском центре.

102. Дронь, О. Пир воображения / О. Дронь // Витебский проспект. – 2004. – 25 марта. – С. 4.

О X Международном еврейском фестивале “Пуримшпиль в Витебске”.

103. Козик, А. Забота – нуждающимся / А. Козик // Витебский курьер. – 2003. – 15 апр. – С. 3.

О Полоцком еврейском культурном центре.

104. Крупица, Н. В “Театре на колесах” возраст не помеха / Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2010. – 10 июля. – С. 8.

О деятельности Витебского благотворительного общественного объединения “Хасдей Давид” по сохранению культурных традиций еврейского народа.

105. Суквецце народаў і культур // Беларусь. – 2008. – № 4. – С. 38.

Пра свята яўрэйскай культуры, якое адбылося ў Віцебску.

Гл. таксама № 4, 5, 13, 15, 16, 20, 21, 27, 31, 34, 35, 36, 40, 41, 42, 43, 44, 45

ЦЭНТРЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ КУЛЬТУР

Цэнтр нацыянальных культур, філіял ДУ «Цэнтр культуры “Віцебск”»

106. Алімова, Е. Татарский сабантуй / Е. Алімова // Витебский проспект. – 2010. – 13 мая. – С. 6.

В Центре национальных культур экспонируется живопись Маргариты Шахиевны Сайфугалиевой из Витебска.

107. Казакевіч, З. Слова “кахаю” – слабае слова / З.

знаёмыя татары / А. Касцень // Народнае слова. – 1999. – 4 мая. – С. 4.

Пра звычкі і звычаі татар, якія жывуць у Віцебскай вобласці.

90. У краі азёр знайшлі радзіму // Родныя вытокі (Докшыцы). – 1998. – 8 крас. – С. 2.

Да 600-годдзя пасялення татараў у Докшыцах

Гл. таксама № 24, 106

Украінцы

91. **Лысова, Т.** "Тот дитячий сон был вещим..." / Т. Лысова // Рэспубліка. – 2010. – 28 жн. – С. 7.

О председателе Витебского городского общественного объединения украинцев "Родислав" Надежде Ефимовне Петрушко.

92. **Пастернак, Т.** "Калинова сопилка" с незабываемым наигрышем / Т. Пастернак // Народнае слова. – 2008. – 11 верас. – С. 10.

О клубе украинской культуры в пос. Боровка Лепельского района.

93. **Пастернак, Т.** Отзовитесь, украинцы! / Т. Пастернак // Народнае слова. – 2001. – 7 жн. – С. 2.

В Витебске создано городское общественное объединение украинцев "Родислав". Руководитель Надежда Петрушко.

94. **Петрушко, Н.** "Сама песня родилась в нашем крае!" / Н. Петрушко ; беседовал А. Мишурный // Віцебскі рабочы. – 2008. – 12 крас. – С. 6.

Беседа с председателем витебского общественного объединения украинцев "Родислав".

95. **Сеньков, В.** От сердца песня эта, от души / В. Сеньков // Віцьбічы = Витьбичи. – 2007. – 22 нояб. – С. 21.

О Витебском городском общественном объединении украинцев "Родислав".

Гл. таксама № 37, 110

Цыгане

96. А ты прекрасная, жизнь цыганская? // Віцебскі рабочы. – 2009. – 7 марта. – С. 8–9.

97. **Иванова, Т. А.** Прошлое уходит в прошлое / Т. А. Иванова ; беседовал В. Бирюков // Наша Талачыншчына. – 2005. – 9 крас. – С. 2.

Беседа с руководителем общества цыганской диаспоры в г. Толочине.

98. **Королев, М.** На распутье / М. Королев // Наша

на кірмаш вырабаў раённых умельцаў, а Чырвонабярэзінскі ДК – на выставу фларыстыкі. Мерапрыемства аздобіў канцэрт мастацкай самадзейнасці. Не сумавалі і дзеці, бо ім былі прапанаваны электрамабілі, надзіманая горка і цікавыя кніжкі.

Народнае слова. – 2011. – 6 верас. – С. 1.

• ФЕСТИВАЛІ, КОНКУРСЫ

6 верасня ў Мінску пачаў работу VII Міжнародны фестываль хрысціянскіх фільмаў і тэлепраграм "Magnifikat-2011", а 7 верасня, як і ўсе іншыя разы, удзельнікі форуму пераехалі ў Глыбокае, дзе зарадзіўся гэты ўнікальны фестываль і дзе разгортваліся яго асноўныя падзеі. На суд журы і глядачоў былі прадстаўлены работы, створаныя на аснове хрысціянскіх каштоўнасцей, якія ўздываюць важнейшыя маральна-этычныя праблемы сучаснага грамадства і прапануюць шляхі іх вырашэння. За тыдзень жыхары і госці Глыбоччыны змаглі паглядзець звыш трох дзясяткаў стужак рэжысёраў Беларусі, Расіі, Украіны, Літвы, Арменіі, Італіі, Іспаніі, Польшчы, Чэхіі, ЗША, Ізраіля, Славакіі і Францыі. Акрамя таго ўдзельнікі фестывалю пабывалі ў вёсках Удзела, дзе пазнаемліся з кляштаром францысканцаў, у Мосары, дзе правялі экскурсію па культурна-дэндралагічным комплексе, у Празароках, дзе ўсклалі кветкі да помніка пачынальніку беларускага тэатра Ігнату Буйніцкаму і наведалі яго музей у мясцовай школе. У вёсцы Івесь па традыцыі прайшоў вечар дакументальнага кіно і там жа, на алеі "Магніфіката", былі пасаджаны два новыя дрэўцы прадстаўнікамі краін Ізраіля і Арменіі, якія прынялі ўдзел у свяце хрысціянскага кіно ўпершыню. Такім чынам, на алеі "Магніфіката" сёння расце 29 дрэўцаў. У Глыбокім, у касцёле Святой Тройцы, была адслужана святочная імша, прысвечаная заканчэнню фестывалю. Яго вынікі былі падведзены ў гарадскім Цэнтры культуры. Дыпламамі і прызамі адзначылі адразу 18 работ. У тым ліку беларусаў *Вольгі Дашук* "Тры кіламетры да неба" за лепшую рэжысуру, *Іны Сабалеўскай* за фільм "Знакі святасці" і тэлепраграму "Подзвіг святога Максімільяна Кольбэ", *Уладзіміра Арлова* за дакументальны фільм "Малітва за Беларусь", *Армэна Гаспарана* з Арменіі ("Армянскі хлеб") за прафесіяналізм у раскрыцці праблем нацыянальнай гісторыі, *Андрэса Гарыга* з Іспаніі ("Святы Аўгустын. Святло ў цемры"), *Заліну Бідзееву* з Расіі (анімацыйны фільм "Анёлчак"), *Кірыла Неміровіча-Данчанку* і *Станіслава Падзвілава* (анімацыйны фільм "Перасвет і Аслябя") за яркае і выразнае рашэнне тэмы праваслаўных святых. Лепшым дзіцячым анімацыйным фільмам прызнаны "Оська-святый" рэжысёра *Наталлі Мальгінай* з Расіі. Прыз глядацкіх сімпатый і дыплом атрымала дакументальная стужка *Уладзіміра Казлова* з Францыі "З Калядамі,

Уладзімір!». Спецыяльнымі прызамі адзначаны кінастужкі “Вялік-дзень на Лысай гары” (Беларусь), “Дзеці ксяндза Шаплевіча” (Літва), “Святыя. Ахвяры Бутаўскага палігона” (Расія), “У пошуках святога абраза” (Расія) і іншыя. Спецыяльныя прызы Глыбоцкага райвыканкама імя Тадэвуша Даленгі-Мастовіча, імя Язэпа Драздовіча, імя Ігната Буйніцкага заваявалі дакументальныя фільмы “Дванаццаць: «Не паверу!»” рэжысёра *Юрыя Захватаева* з Украіны, “Пуцяводная зорка” *Вікторыі Казарынай* з Расіі, “Тры каралі, Вадохрышча” *Таццяны Кухаронак* і *Ірыны Волах* з Беларусі. А галоўны прыз райвыканкама за паслядоўны і арыгінальны паказ пошукаў шляхоў да Бога атрымаў дакументальны фільм “Інакія” *Галіны Адамовіч* з Беларусі. Лепшы дакументальны фільм – “Таямніцы Меджугор’я”. Аўтар і рэжысёр *Элізабэта Кастанья* (Італія). Лепшай тэлепраграмай названа тэлевізійная праграма “Смерць дзіцяці” рэжысёра *Кшыштафа Журоўскага* з Польшчы. Гран-пры, прысуджаны дакументальнаму фільму “Лабірынт” *Джэйсана Шмідта* і *Рона Шмідта* (ЗША – Польшча).

Веснік Глыбоччыны. – 2011. – 10 верас. – С. 1.

Віцебскі рабочы. – 2011. 13 сент. – С. 1, 3.

Народнае слова. – 2011. – 1 верас.; 13 верас.

<http://nspaper.by/2011/09/12/slovom-i-delom-o-dobre-i-miloserdii.html>

<http://www.vitnews.by/post/2011/09/12/>

17 верасня ў Міёрах адбылося абласное свята нацыянальных культур “Нас з’яднала зямля Беларусі”.

Аддзел культуры Міёрскага райвыканкама

Віцебскі рабочы. – 2011. – 20 сент. – С. 1.

Міёрскія навіны. – 2011. – 20 верас. – С. 1, 4.

Народнае слова. – 2011. – 20 верас. – С. 1, 2.

18 верасня ў пас. Баравуха Полацкага раёна праведзены экалагічны фестываль “Роднік здарова”.

Народнае слова. – 2011. – 27 верас. – С. 4.

<http://novaya.by/index.php/90-udachnoe-prodolzhenie>

• БІБЛІЯТЭЧНАЯ СПРАВА

15 верасня – Дзень бібліятэк Беларусі

15 верасня Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна правяла Дзень адкрытых дзвярэй. У праграму мерапрыемстваў былі ўключаны адкрыццё выставы творчых работ супрацоўнікаў і чытачоў бібліятэкі “Мир хобби: вышивка, вязание”, выстава электронных інфармацыйных рэсурсаў “Эра электронных книг”, акцыі і прэзентацыі. У рамках Дня адкрытых дзвярэй чытальня зала нямецкай літаратуры правяла ўзнагароджанне найбольш актыўных чытачоў. Для наведвальнікаў бібліятэкі былі прадстаўлены кніжныя выставы, сярод якіх выстава-панарама новай літаратуры “Добро пожаловать в мир книги!”, падрыхтаваная

Палякі

79. Агейчык, Г. У новага праўлення і новыя перспектывы / Г. Агейчык // Браслаўская звязда. – 2009. – 22 жн. – С. 6.

Пра аддзелы грамадскага аб’яднання “Саюз палякаў на Беларусі” ў Браслаўскім раёне.

80. Бумбліс, М. А. Нашы палякі / М. А. Бумблісам // Вольнае Глыбокае. – 2004. – 11–17 сак. – С. 6.

Гутарка з актывістам пастаўскай раённай арганізацыі Саюза палякаў на Беларусі.

81. Вербинич, Р. “Паны” и “паненки” из “Польского дома” [в Витебске] / Р. Вербинич // Віцебскі рабочы. – 2004. – 15 чэрв. – С. 1.

82. Галуцова, А. Я. “Нельзя быть одиноким в мире” / А. Я. Галуцова ; беседовала Е. Павлова // Витебский курьер. – 2002. – 27 дек. – С. 4.

Беседа с председателем Витебского областного отделения общественного объединения “Союз поляков в Беларуси”.

83. Галуцова, А. У витебских поляков есть свой дом / А. Галуцова ; беседовала Т. Пастернак // Народнае слова. – 2003. – 30 снеж. – С. 5.

Беседа с директором Дома польского.

84. Дом для витебских поляков [открыт в Витебске] // Витебский курьер. – 2002. – 26 нояб. – С. 3; Народнае слова. – 2002. – 26 лістап. – С. 2.

85. Крупица, Н. Из жизни витебских поляков / Н. Крупица // Вечерний Витебск. – 2000. – 11 нояб. – С. 2.

О витебском отделении Союза поляков.

86. Крупица, Н. Теплый огонек Польского дома / Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2002. – 22 нояб. – С. 2.

О церемонии открытия центра единения поляков в Витебске.

87. Шокель, Г. Народам – дружыць! / Г. Шокель // Міёрскія навіны. – 2004. – 24 снеж. – С. 2.

Пра Міёрскае аддзяленне Саюза палякаў на Беларусі.

Гл. таксама № 7, 23

Татары

88. Дединкина, С. Витебские татары : на языке своих предков... / С. Дединкина // Народная газета. – 2008. – 23 мая. – С. 21.

О презентации новой выставки naiveго искусства Маргариты Сейфугалиевой в Витебской областной библиотеке.

89. Касцень, А. Панове мусульмане, альбо Мае

66. Вингре, И. "Витебск я полюбила с первого взгляда" / И. Вингре ; беседовала. Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2004. – 2 нояб. – С. 2.

Беседа с консулом Латвийской Республики в Витебске.

67. Вингре, И. "Я признаюсь вашему городу в любви" / И. Вингре ; беседовала С. Дединкина // Народнае слова. – 2004. – 6 лістап. – С. 4.

О консуле Латвийской Республики в Витебске.

68. Газин, Д. Жили, как одна семья... / Д. Газин // Віцебскі рабочы. – 2003. – 18 снеж. – С. 9.

Латышы на Вітебшчыне.

69. Дединкина, С. О чем поет гармонь в Поташне? / С. Дединкина // Народная газета. – 2006. – 7 снеж. – С. 13.

О диаспоре латышей в д. Поташня Городокского района.

70. Кина, И. "Беларусь и Латвия всегда будут рядом" / Инесе Кина ; записал А. Мишурный // Віцебскі рабочы. – 2003. – 24 крас. – С. 4.

71. Князева, Е. Новые вехи сотрудничества / Е. Князева // Народнае слова. – 2009. – 27 кастр. – С. 2.

72. Крупица, Н. День рождения воскресной школы / Н. Крупица // Віцьбічы = Витьбичи. – 2004. – 18 нояб. – С. 7.

О 10-летнем юбилее латышской школы при консульстве Латвии в Витебске.

73. Павлова, Е. Праздник в воскресной школе / Е. Павлова // Витебский курьер. – 2004. – 16 нояб. – С. 1.

О юбилее воскресной латышской школы при латвийском консульстве в Витебске.

74. Павлова, Е. Родина помнит своих / Е. Павлова // Витебский курьер. – 2003. – 29 авг. – С. 2.

При консульстве Латвии в Витебске действует латышская воскресная школа.

75. Пастернак, Т. Дни Латвии в Витебске / Т. Пастернак // Народнае слова. – 2001. – 15 лістап. – С. 2.

76. Пастернак, Т. Дни Латвии на берегах Двины / Т. Пастернак // Народнае слова. – 2008. – 25 лістап. – С. 2.

О вернисаже "Знаки времени", который прошел в Витебске в рамках международного проекта, посвященного 90-летию образования Латвийской Республики.

77. Пивавар, М. Праект "Латышы на Віцебшчыне" / М. Пивавар // Краязнаўчая газета. – 2006. – № 44 (лістапад). – С. 4.

78. Штэйна, М. "Витебск – мой личный выбор" / М. Штэйна ; беседовал В. Сеньков // Віцьбічы = Витьбичи. – 2010. – 26 авг. – С. IV.

Беседа с консулом Латвийской Республики в Витебске.

Гл. таксама № 2, 3, 6, 10, 17, 22, 28, 32

аддзелам абанемента і разгорнутая ля цэнтральнага ўвахода ў будынак; выстава-прагляд "Мир энциклопедий", якая дзейнічала ў агульнай чытальнай зале і прапанавала ўнікальныя выданні: факсімільнае выданне кнігі "Святое Евангелие. Слуцк" (1582 г.), энцыклапедыю "Нобелевские лекции – 100 лет" у 62 тамах, што ўключыла лекцыі нобелеўскіх лаўрэатаў у розных галінах навукі, аўтабіяграфіі лаўрэатаў, а таксама прамовы, сказаныя імі на ўрачыстых абедрах. У аддзеле дзіцячай літаратуры дзейнічалі кніжныя выставы: "Кнігі – юбіляры 2011 года" (чытальная зала), "Восеньскі лістапад кніжных навінак", "Цуда, імя якому – кніга" (абанемент). З гэтай папулярнага бібліятэкі і далучэння новых чытачоў, развіцця цікавасці да чытання ў аддзеле ўзяла старт акцыя "Запішы сябра ў бібліятэку". Акцыя "Жадаю вам..." з'явілася працягам свята. На далоньках з рознакаляровай паперы дзеці і дарослыя чытачы пісалі свае пажаданні аддзелу дзіцячай літаратуры і ўжо ў сярэдзіне святочнага дня стэнд расквецілі каляровыя далонькі з пажаданнямі добра і працвітанню бібліятэцы. Чытачам былі прапанаваны экскурсіі па бібліятэцы, урокі бібліятэчных ведаў, віктарыны, конкурсы, а для дзяцей з дзіцячага дома арганізаваны салодкі пачастунак. Вынікам дня стаў конкурс дзіцячых малюнкаў на асфальце "Бібліятэка: я малюю пачуцці", дзе дзеці перадалі тыя пазітыўныя эмоцыі, якія засталіся ў іх пасля наведвання бібліятэкі. А цэнтральным мерапрыемствам Дня бібліятэк у абласной бібліятэцы стала цырымонія ўзнагароджання пераможцаў расійска-беларускага конкурсу-фестывалю "Чытаем разам!", прысвечанага тэме "Чытаем Лерманатва, або Герой нашага часу".

Бібліятэкі Віцебскай гарадской сеткі да свята правялі рэкламную акцыю ЛібМоб "Як прайсці ў бібліятэку?".

Дню бібліятэк і гісторыі іх станаўлення была прысвечана сустрэча-дыялог "К духовным истокам", якая адбылася ў рамках літаратурна-музычнай гасцінай "Под сенью духовности", што працуе пры Полацкай гарадской цэнтральнай бібліятэцы.

Прафесійнае свята супрацоўнікі Аршанскай гарадской сеткі адзначылі культурна-забаўляльнай праграмай "Нескучный вечер в библиотеке", на якую запрасілі звыш за 600 жыхароў горада. На адзін вечар усе аддзелы гарадской дзіцячай бібліятэкі імя У. Караткевіча змянілі свае звычайныя назвы. Абанемент пераўтварыўся ў "Поле цудаў", дзе чытачоў малодшага ўзросту чакалі сустрэча з казачнымі героямі, выступленне тэатра Карабаса Барабаса, інтэлектуальныя конкурсы і гульні. У сектары краязнаўства размясцілася "Машына часу", якая перанасіла ўсіх жадаючых у мінулае, а манах-перапісчык праводзіў заняткі, на якіх вывучаўся стараславянскі алфавіт, вучыў пісаць сапраўднымі гусінымі пер'ямі. Тут жа чытачы знаёміліся з народнымі рамёствамі, а народныя майстры праводзілі майстар-класы. Унікальную

магчымасць стаць сапраўднымі піратамі і знайсці свой скарб атрымалі госці на “Востраве скарбаў”, які з’явіўся на месцы чытальнай залы бібліятэкі. Сектар перыёдыкі быў пераўтвораны ў “Арт-студыю”, госці якой малявалі самі, удзельнічалі ў конкурсах “Намалюй адгадку на загадку”, “Намалюй з закрытымі вачамі”, станавіліся мадэлямі для шаржаў мастака Уладзіміра Жытнова. Асабліва яркія эмоцыі кіпелі каля залы масавых мерапрыемстваў, ператворанай намаганнямі бібліятэкараў у “Пячору Мёртвага Джо”. Таямнічая і загадкавая атмасфера панавала ў салоне кніжнай вядунні: гаданні і прадказанні не церпяць шуму і мітусні. Ва ўнутраным дворыку бібліятэкі была разгорнута свая праграма: выступалі артысты цыркавой студыі “Арэна” і праходзіла дэфіле тэарта моды “Нюанс” ліцэя лёгкай прамысловасці.

Бібліятэкары Аршанскага раёна адзначылі свята тэматычнай вечарынай “Своей профессией горжусь”, на якую былі запрошаны ветэраны бібліятэчнай справы, прадстаўнікі ўстаноў і арганізацый рэгіёна. У рамках мерапрыемства быў арганізаваны конкурс “Мы в профессии люди не случайные” паміж камандай маладых спецыялістаў і вопытных бібліятэкараў.

У Дзень бібліятэк аддзел бібліятэчнага маркетынгу Верхнядзвінскай раённай бібліятэкі арганізаваў выездны семінар “Нацыянальнаму адраджэнню – клопат і ўвагу”, у праграму якога ўвайшлі экскурсіі ў этнаграфічны куток Марозаўскай бібліятэкі-клуба, Росіцкі клуб-бібліятэку і новае памяшканне Сар’янскай бібліятэкі, а таксама наведванне Росіцкага касцёла і Сар’янскага храма Успення Прасвятой Багародзіцы. Актыўны ўдзел у правядзенні святочных мерапрыемстваў прынялі і іншыя бібліятэкі сеткі: Бігосаўская бібліятэка правяла свята “Дом, дзе акрыляецца душа”, Боркавіцкая – вечар “Бібліятэка – мудры храм душы”, Сар’янская – літаратурнае падарожжа “У краіне кніжак”.

“Прафесія вечная – бібліятэчная” – пад такой назвай у цэнтральнай раённай бібліятэцы Віцебскага раёна прайшло свята, якое выявіла лепшых па прафесіі сярод бібліятэчных дынастый. Мерапрыемства ўключыла элементы тэлевізійнага рэпартажу і шоу-праграмы, якія перамяжаліся з віктарынамі, бліц-апытаннямі і бяспройгрышнай латарэяй. Добры настрой бібліятэкарам стварала выступленне народнага ансамбля народнай песні Мазалаўскага СДК “Вераснянка”.

У Бешанковіцкай раённай бібліятэцы адбылася конкурсна-гульнявая праграма “Все работы хороши, ну а наша – лучше!”.

Гарадоцкая цэнтральная бібліятэка арганізавала акцыю “Я дарю тебе книгу, библиотека”.

15 верасня Міёрская цэнтральная бібліятэка падрыхтавала выставы новых паступленняў, агляды літаратуры, экскурсіі па бібліятэцы і запрасіла на святочную сустрэчу “Бібліятэка збірае сяброў” чытачоў, якія сталі пераможцамі ў намінацыях “Чытаючая

55. Невинский, А. О национальном вопросе / А. Невинский // Народное слово. – 2010. – 2 сак. – С. 2.

О положении национальных меньшинств в Витебской области.

56. Пилецкий, И. В. Население Витебской области : учеб. пособие для вузов / И. В. Пилецкий. – Витебск : ВГУ им. П. М. Машерова, 2000. – 56 с.

57. Ресурсный потенциал области : [население] // Мой регион – Витебская область : монография / под. ред. Р. Я. Костеровой. – Витебск, 2005. – С. 66–71.

Кітайцы

58. Катер, Е. Мост друбы из Китая в Беларусь / Е. Катер // Народное слово. – 2003. – 11 снеж. – С. 2.

О фестивале творчества молодежи “Беларусь – Китай” в Витебске.

59. Партолина, Н. По улицам дракона водили... / Н. Партолина // Витебский курьер. – 2004. – 7 дек. – С. 3.

О II фестивале творчества молодежи “Беларусь – Китай”, который состоялся в Витебске.

60. Пастернак, Т. “Беларусь – Китай” – мост дружбы / Т. Пастернак // Народное слово. – 2004. – 7 снеж. – С. 1.

О II фестивале творчества молодежи “Беларусь – Китай” в Витебске.

61. Пастернак, Т. Форум дружбы / Т. Пастернак // Народное слово. – 2007. – 28 крас. – С. 5.

О молодежном форуме “Беларусь – Китай”, который проходит в Витебске.

62. Сеньков, В. Гости остались довольны / В. Сеньков // Віцьбічы = Витьбичи. – 2003. – 9 дек. – С. 7.

В Витебске состоялся фестиваль творчества молодежи “Беларусь – Китай”.

63. Сеньков, В. Дружба, компьютеры и ценности народов / В. Сеньков // Віцьбічы = Витьбичи. – 2004. – 13 нояб. – С. 3.

О II открытом фестивале творчества молодежи “Беларусь – Китай”.

64. Сеньков, В. Колорит народов, дерзания молодых / В. Сеньков // Віцьбічы = Витьбичи. – 2004. – 7 дек. – С. 3.

О фестивале творчества молодежи “Беларусь – Китай”.

Гл. таксама № 1, 8, 33

Латышы

65. Васильев, Е. Дни Латвии в Витебске / Е. Васильев // Деловые новости. – 2001. – 23 нояб. – С. 1.

условиях нацистской оккупации в 1941–1944 годах / В. А. Шипило // Труды молодых специалистов Полоцкого государственного университета / Министерство образования Республики Беларусь, Полоцкий государственный университет. – Новополоцк, 2009. – Вып. 34. – С. 99–102.

45. Шнейдер, А. Два столетия вместе / А. Шнейдер // Наша Талачыншчына. – 2008. – 2 ліп., 2 жн., 9 жн., 22 лістап., 3 снеж., 10 снеж., 13 снеж.

Об истории проживания евреев в Толочине.

46. Шнейдер, А. Толочинские евреи / А. Шнейдер // Наша Талачыншчына. – 2006. – 6 мая. – С. 3.

О жизни евреев в Толочине в 1880-1937 гг.

СУЧАСНЫ СТАН, НАЦЫЯНАЛЬНЫ СКЛАД І ДЗЕЙНАСЦЬ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ СУПОЛАК НА ВІЦЕВШЧЫНЕ

47. Клішкоў, Д. Нацыянальныя суполкі дзейнічаюць / Д. Клішкоў // Браслаўская звязда. – 2003. – 12 лістап. – С. 1.

48. Лялькава, А. На Витебшчыне 98 нацый / А. Лялькава // Народнае слова. – 2011. – 5 мая. – С. 16.

О семинаре для работников культуры "Сохранение и развитие национальных культур на Витебшчыне", который состоялся в областном методическом центре народного творчества.

49. Лях, Н. Нацыянальныя аб'яднанні Браслаўшчыны / Н. Лях // Браслаўская звязда. – 2003. – 3 верас. – С. 2.

50. Миграция населения Витебской области : стат. сборник. – Витебск : Витеб. обл. упр. стат., 2004. – 67 с.

51. Невинский, А. В Беларуси нет "своих" и "чужих" / А. Невинский // Віцьбічы = Витьбичи. – 2010. – 6 марта. – С. 11.

Об этноконфессиональной политике в Витебской области.

52. Невинский, А. В белорусском доме хватает места всем / А. Невинский // Віцебскі рабочы. – 2010. – 4 марта. – С. 4.

Об особенностях этноконфессионального состава Витебской области.

53. Невинский, А. В борьбе за душу человека / А. Невинский ; беседовала Л. Дедуро // Віцебскі рабочы. – 2010. – 3 апр. – С. 3.

Беседа с начальником отдела по делам религий и национальностей Витебского облисполкома.

54. Невинский, А. Две ценности – религия и национальность / А. Невинский // Народнае слова. – 2010. – 13 лют. – С. 13.

О национальных и религиозных общественных организациях в Витебской области.

дынастыя”, “Самая чытаючая сям’я”, “Самы тоўсты фармуляр”, “Пастаянны чытач”, “Чытач-эрудыт”, “Спроба пярэ”.

Пастаўская раённая бібліятэка арганізавала святочны бібліятэчны КВЗ “Кніга заўсёды з намі” .

Супрацоўнікі Сенненскай бібліятэчнай сеткі адзначылі Дзень бібліятэк у раённым Доме культуры. На свята “Гімн кнізе, слову, бібліятэцы” запрасілі ветэранаў бібліятэчнай справы, лепшых чытачоў, настаўнікаў і вучняў школ горада. Вядучыя прапанавалі ўдзельнікам сустрэчы “пагартаць” старонкі гісторыі бібліятэк Сенненшчыны. Свята суправаждалася паказам слайдаў з фотаздымкамі, на якіх захаваны моманты сустрэч з цікавымі, знакамымі людзьмі, пасяджэнняў аматарскіх аб’яднанняў і іншых мерапрыемстваў. Музычнымі нумарамі віншавалі бібліятэкараў педагогі школы мастацтваў, супрацоўнікі раённага Дома культуры, Сенненскага гісторыка-краязнаўчага музея, чытачы. А ў сельскіх бібліятэках свята адзначалася экскурсіямі, конкурсамі, займальна-пазнавальнымі праграмамі, віктарыямі.

Дзень беларускага пісьменства і друку бібліятэкі Пастаўскай сеткі адзначылі святам “Няхай гарыць лампада духоўнасці” (Пастаўская ЦРБ), літаратурным вечарам “Галасы закаханых у беларускую паэзію” (Лынтупская гарпасялковая бібліятэка), віктарыяй “Ці ведаеце вы асветнікаў Беларусі?” (Сяргеевіцкая сельская бібліятэка), гутаркай “Кніга – мудрасці глыток” (Цешалаўская сельская бібліятэка) і іншымі мерапрыемствамі.

Полацкая раённая бібліятэка правяла тэматычны вечар “Отдать себя родной библиотеке”, на якую былі запрошаны ветэраны бібліятэчнай справы.

Ушацкая раённая бібліятэка арганізавала паэтычны вечар “В памяти. В сердце. В книгах”.

Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна

5 верасня ў аддзеле літаратуры па мастацтве адбылася сустрэча, прысвечаная 100-гадоваму юбілею польскага паэта і эсэіста, перакладчыка, лаўрэата Нобелеўскай прэміі па літаратуры 1980 года Чэслава Мілаша. У рамках мерапрыемства прайшла прэзентацыя кнігі выбраных вершаў “Іншага канца не будзе” з удзелам паэтаў і перакладчыкаў творчасці Чэслава Мілаша з Польшчы і Беларусі *Андрэя Хадановіча і Лявона Баршчэўскага*, а таксама главы праўлення Калегіума Усходняй Еўропы *Анджэя Дамброўскага*.

15 верасня адбыўся рэбрэндынг Віцебскай абласной бібліятэкі. У аснову вобразнага рашэння фірменнага стылю была пакладзена тэма кнігі – сімвала высокай культуры і рэлігіі, якая азначае мудрасць, з’яўляецца гістарычнай каштоўнасцю, захавальніцай ведаў і інфармацыі. Фірменны стыль бібліятэкі складаецца з фірменнага знака, лагатыпа і слогана, якія будуць

размяшчацца на выданнях, рэкламнай прадукцыі, бланках, канвертах, візітках, бэджах, запрашэннях і інш. У фірменным знаку выкарыстана стылізаваная кніга і пялёстак-закладка, якая сімвалізуе тонкасць і духоўнасць. У якасці фірменных колераў прапанаваны белы, шэры і чорны колеры, з акцэнтам сіне-блакітнага колеру. Элементы фірменнага стылю выкарыстаны ў новай версіі афіцыйнага сайта бібліятэкі (<http://vlib.by/>), якая выстаўлена для карыстальнікаў з 15 верасня.

20 верасня аддзел беларускай літаратуры запрасіў на прэзентацыю кнігі “Віцебск: першыя дні войны”, укладальнікам якой выступіў віцебскі краязнаўца *Аркадзь Падліпскі*. У кнігу ўвайшлі ўспаміны, архіўныя дакументы, публікацыі ў сродках масавай інфармацыі, якія асвятляюць падзеі першых 20 дзён Вялікай Айчыннай вайны ў горадзе. На мерапрыемстве прысутнічалі намеснік старшыні Віцебскага абласнога савета ветэранаў Аляксандр Ягоравіч Сінкевіч, а таксама непасрэдныя сведкі ваенных падзей, жыхары Віцебска Барыс Львовіч Гінзбург і Ірына Навумаўна Гінзбург, якія распавялі прысутным пра ўбачанае і перажытае імі ў пачатку вайны.

21 верасня ў адзеле дзіцячай літаратуры адбылася сустрэча з *Нінай Рыгораўнай Ільіной-Шакулавай*, дачкой земляка, казачніка Рыгора Шакулава. Мерапрыемства, у якім прынялі ўдзел вучні другіх класаў гімназіі № 8 і сярэдняй школы № 25 г. Віцебска, было прымеркавана да 101-й гадавіны з дня нараджэння пісьменніка.

28 верасня ў фае бібліятэкі адкрылася персанальная выстава жывапісу *Русланы Уладзіміраўны Галінскай* “Ступені”. У экспазіцыі прадстаўлены 15 работ, выкананых у розныя гады. Большасць карцін мастачка прысвячае тэме музыкі і Віцебску.

29 верасня ў адзеле беларускай літаратуры адбылася прэзентацыя кнігі *Сяргея Рублеўскага* “Маўчанне на ўвесь Божы свет”.

3. – Мн., 2004. – С.184–189.

36. Рымкус, Ю. Яўрэі Браслаўшчыны [XIX ст.] / Ю. Рымкус // Браслаўская звязда. – 2000. – 12 ліп. – С. 3.

37. Старовойтов, М. И. Национальные меньшинства белорусско-российско-украинского пограничья в 1920-1930-е годы / М. И. Старовойтов // Первая мировая война : история, геополитика, уроки истории и современность : (к 90-летию окончания Первой мировой войны и началу формирования Версальско-Вашингтонской системы международных отношений) : материалы международной научной конференции, 11–12 ноября 2008 г. / редкол.: В. А. Космач [и др.]. – Витебск, 2008. – С. 226–228.

38. Сухоцкая, С. Ю. Город Витебск 1920-х годов : национально-политический аспект // 90 год Віцебскаму абласному краязнаўчаму музею : матэрыялы навуковай канферэнцыі, Віцебск, 30–31 кастрычніка 2008 г. / рэдкал.: Г. У. Савіцкі [і інш.]; Упраўленне культуры Віцебскага аблвыканкама, УК “Віцебскі абласны краязнаўчы музей”. – Мн., 2009. – С. 139–143.

39. Сухоцкая, С. Ю. Некоторые аспекты национальной политики в г. Витебске (1917–1927 гг.) / С. Ю. Сухоцкая // Первая мировая война : история, геополитика, уроки истории и современность : (к 90-летию окончания Первой мировой войны и началу формирования Версальско-Вашингтонской системы международных отношений) : материалы международной научной конференции, 11–12 ноября 2008 г. / редкол.: В. А. Космач [и др.]. – Витебск, 2008. – С. 228–230.

40. Таляронок, К. А. Жыццё беларускіх яўрэяў у вёсцы Варонічы [Полацкага раёна] ў XIX – першай палове XX стагоддзя / К. А. Таляронок // Труды молодых специалистов Полоцкого государственного университета / Министерство образования Республики Беларусь, Полоцкий государственный университет. – Новополоцк, 2009. – Вып. 34. – С. 96–99. – Бібліягр.: 8 назв.

41. Таляронок, К. А. Сельскія яўрэйскія пахаванні XIX – пачатку XX стагоддзя ў гарадскім пасёлку Ушачы / К. А. Таляронок // Труды молодых специалистов Полоцкого государственного университета / Министерство образования Республики Беларусь, Полоцкий государственный университет. – Новополоцк, 2009. – Вып. 34. – С. 93–96.

42. Хоміч, Ф. Сям'я няпоўнай стала / Ф. Хоміч // Літаратура і мастацтва. – 2008. – 6 чэрв. – С. 14.

З гісторыі яўрэйскай абшчыны ў в. Дунілавічы Пастаўскага раёна.

43. Шевель, Г. Красны грабеж / Г. Шевель // Мишпоха. – 2006. – № 19. – С. 53–56.

Из истории проживания евреев в г. Велиже Витебской губернии.

44. Шипило, В. А. Еврейское население г. Полоцка в

Пра культуру палякаў, якія жылі на Аршаншчыне (1920-1937 гг.).

24. Марцынкевіч, Р. Татары на Глыбоччыне [1860 г.] / Р. Марцынкевіч // *Веснік Глыбоччыны.* – 1998. – 26 жн. – С. 3.

25. Моторов, С. А. Этноконфессиональный состав Витебской губернии накануне Первой мировой войны / С. А. Моторов // *Первая мировая война : история, геополитика, уроки истории и современность : (к 90-летию окончания Первой мировой войны и началу формирования Версальско-Вашингтонской системы международных отношений) : материалы международной научной конференции, 11–12 ноября 2008 г. / редкол.: В. А. Космач [и др.].* – Витебск, 2008. – С. 177–179.

26. Население : великорусы-старообрядцы // Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т. 9. Верхнее Поднепровье и Белоруссия / под ред. В. П. Семенова. – СПб. : Издание А. Ф. Девриена, 1905. – С. 203–207.

27. Население : евреи // Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т. 9. Верхнее Поднепровье и Белоруссия / под ред. В. П. Семенова. – СПб. : Издание А. Ф. Девриена, 1905. – С. 213–225.

28. Население : латыши // Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т. 9. Верхнее Поднепровье и Белоруссия / под ред. В. П. Семенова. – СПб. : Издание А. Ф. Девриена, 1905. – С. 207–213.

29. Население : цыгане // Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т. 9. Верхнее Поднепровье и Белоруссия / под ред. В. П. Семенова. – СПб. : Издание А. Ф. Девриена, 1905. – С. 225–227.

30. Национальный состав и образовательный уровень населения Витебской области : статистический сборник : итоги переписи населения области 1999 года. – Витебск : Витеб. обл. управл. статистики, 2001. – 261 с.

31. О выселении евреев в города и местечки : [указ 11 апреля 1823 года, Витебск] // *Евреи по страницам истории / сост. С. Асиновский.* – Мн. : ООО “Завигар”, 1997. – С. 188–190.

32. Палескі, А. Дзвіной – Даугавай параднёныя / А. Палескі // *Жыццё Прыдзвіння (Віцебск).* – 2003. – 30 жн. – С. 2.

3 гісторыі з’яўлення на Віцебшчыне латышоў-перасяленцаў.

33. Півавар, М. У нас жылі кітайцы / М. Півавар // *Жыццё Прыдзвіння (Віцебск).* – 2003. – 9 жн. – С. 2.

34. Подлипский, А. Евреи в Витебске : в 2 т. / А. Подлипский. – Витебск : Витеб. обл. тип., 2004.

35. Подлипский, А. К вопросу о миграционных процессах в еврейской среде Витебщины в межвоенный период (1920–1930-е гг.) / А. Подлипский // *Беларусь у XX стагоддзі.* – Вып.

Аршанская гарадская сетка публічных бібліятэк

Да Дня ведаў дзіцячая бібліятэка імя У. Караткевіча падрыхтавала тэатралізаванае свята “Праздник книжковых друзей”, на якім першакласнікі гарадскіх школ сустрэліся з Каралём і Каралевай Кніжнай дзяржавы, пазнаёміліся з вясёлым Карлсанам, Мальвінай, доктарам Айбалітам і іншымі кніжнымі героямі, якія расказалі, як правільна карыстацца кнігамі, правялі конкурсы, загадвалі загадкі. У свяце прынялі ўдзел артысты цыркавой студыі, якія захапілі дзяцей сваімі яркімі нумарамі. Гарадская бібліятэчка імя М. Горкага ў рамках мэтавай праграмы “Невычэрпныя крыніцы духоўнасці” запрасіла на гадзіну праваслаўя “Біблія – першая кніга”. Служыцель Ільінскай царквы айцец Аляксандр пазнаёміў чытачоў бібліятэкі з узнікненнем Бібліі. Бібліятэкары паведамілі аб укладзе, які ўнеслі славянскія асветнікі Кірыла і Мяфодзій, расказалі пра першы рукапісны звод Бібліі на царкоўна-славянскай мове, жыццё і дзейнасць Рагнеды Рагвалодаўны і Еўфрасінні Полацкай.

23 верасня ў гарадской дзіцячай бібліятэцы імя У. Караткевіча адбыліся літаратурны лабірынт “Вернасць слову, справе, спадчыне” і прэзентацыя літаратурнага календара клуба паэзіі “Лотас”. На мерапрыемстве прысутнічалі аршанскія паэты *Л. Міхайлава, Л. Новікава, Г. Паташова.*

26 верасня ў гарадской бібліятэцы імя М. Горкага адбылася гадзіна беларускай паэзіі “Мова – мой сусвет”, удзельнікамі якой сталі члены клуба паэзіі “Лотас”, вядомыя паэты *Марыя Міхайлаўна Дзмітранок і Людміла Архіпаўна Міхайлава.*

Віцебская гарадская сетка публічных бібліятэк

6 верасня бібліятэка імя У. Маякоўскага правяла літаратурную гасцёўню “Мову родную, край свой любіце”.

12 верасня ў бібліятэцы імя І. Крылова адбыўся бенефіс чытачкі *Антаніны Анатольеўны Восіпавай* “Чытаю я! Чытаем мы! Чытаюць усе!”.

14 верасня ў бібліятэцы імя Я. Купалы прайшла творчая сустрэча і прэзентацыя кнігі *Т. Красновай-Гусачэнкі* “У света тени нет” і *М. Бабарыкі* “Шорех времени”.

Наваполацкая гарадская сетка публічных бібліятэк

12 верасня ў цэнтральнай бібліятэцы імя У. Маякоўскага прайшла рэкламная PR-акцыя “Імпровізуем і воплоцаем: наша бібліятэка – новы выгляд”, на якой архітэктар-дызайнер з Мінска *Надзея Полазава* пазнаёміла прысутных з арганізацыяй прасторы сучасных бібліятэк, а таксама ахарактарызавала найбольш авангардныя бібліятэчныя аб’екты розных краін свету з пункту гледжання сучасных патрабаванняў да іх архітэктуры, дызайну і інтэр’ера.

14 верасня ў цэнтральнай бібліятэцы імя У. Маякоўскага да

850-годдзя з часу стварэння Крыжа Еўфрасінні Полацкай адбылося мерапрыемства “Святыня зямлі беларускай”.

14 верасня бібліятэка імя Я. Коласа правяла літаратурную сустрэчу з маладым беларускім паэтам з Мінска, перакладчыкам *Віталем Рыжковым*, які прадставіў зборнік філасофскіх вершаў “Дзверы, замкненыя на ключы”.

Полацкая гарадская сетка публічных бібліятэк

1 верасня ў бібліятэцы імя Я. Купалы адбылася гадзіна цікавай інфармацыі “Полацкая вуліца мая”, праведзеная для вучняў старэйшых класаў СШ № 6.

20 верасня ў цэнтральнай бібліятэцы імя Ф. Скарыны абмяняліся вопытам работы з праваслаўнай літаратурай бібліятэчныя работнікі Полацка, Наваполацка, Полацкага раёна і прадстаўнікі бібліятэк Полацкай епархіі. На сустрэчы пра сумеснюю работу з Полацкай епархіяй распавяла бібліятэкар цэнтральнай бібліятэкі г. Наваполацка *Ф. В. Жураўлёва*, з асаблівасцямі работы бібліятэкі Спаса-Ефрасіннеўскага манастыра пазнаёміла яго паслушніца *Вольга*, а пра работу бібліятэкі храма ў гонар іконы Божай Маці “Нечаянная радость” г. Наваполацка расказала яго супрацоўніца *Н. Д. Хверанец*. На працягу сустрэчы гучалі праваслаўныя спевы ў выкананні Акадэмічнага народнага жаночага хору пад кіраўніцтвам *Галіны Доўжык*, якія стваралі атмасферу сапраўднага духоўнага свята.

21 верасня ў рамках праграмы прававога выхавання моладзі “Прававы эрудыт” адбылася сустрэча вучняў 10–11 класаў СШ № 2 з інспектарам Полацкай міжраённай інспекцыі працы на тэму “Прававое рэгуляванне працы моладзі”.

22 верасня ў цэнтральнай бібліятэцы імя Ф. Скарыны адбылася юрыдычная кансультацыя на тэму “Аб ільготах і гарантыях маладым спецыялістам”. Кансультацыю правялі загадчык аддзела па справах моладзі Полацкага гарадскога выканаўчага камітэта *Аксана Васільеўна Козел*, спецыяліст аддзела крэдытавання АСБ “Беларусбанк” *Юлія Аляксандраўна Котава*, юрыст упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне *Наталля Аляксандраўна Атрахімовіч*.

22 верасня ў бібліятэцы імя Л. Талстога адбылася паэтычная гадзіна “Пясняр васільковых палёў”, прысвечаная 120-годдзю М. Багдановіча. На сустрэчы гучалі вершы паэта пад музыку П. І. Чайкоўскага з цыкла “Времена года”, адбылося тэатралізаванае прадстаўленне, якое прадэманстравалі вучні СШ № 10.

Аршанская раённая сетка публічных бібліятэк

У бібліятэцы аграгарадка Зубава адкрылася выстава мастака *Генадзя Акімавіча Шкрэдава*, прысвечаная пачатку навучальнага года.

11. Дзядзінкін, А. Л. Нацыянальная палітыка савецкай улады ў лістападзе 1917 – верасні 1939 гг. (на прыкладзе Віцебшчыны) : аўтарэфэрат дысертацыі / А. Л. Дзядзінкін. – Мн. : Ін-т гісторыі НАНБ, 2004. – 21 с.

12. Дучыц, Л. 3 гісторыі цыганоў Беларусі / Л. Дучыц // Беларускі гістарычны часопіс. – 2003. – № 3. – С. 45–49.

13. Евреи в Полоцке // Евреи по страницам истории / сост. С. Асиновский. – Мн. : ООО “Завигар”, 1997. – С. 162.

14. Замойскі, А. Сацыяльна-эканамічнае жыццё этнічных груп у БССР у 20-я гг. / А. Замойскі // Беларускі гістарычны часопіс. – 2003. – № 3. – С. 50–55.

15. Заяц, І. Перасцярога для будучых пакаленняў / І. Заяц // Краязнаўчая газета. – 2005. – № 31–32 (жнівень). – С. 2.

У артыкуле закранаюцца пытанні гісторыі пражывання яўрэяў на Пастаўшчыне.

16. Зельцер, А. Евреи советской провинции : Витебск и местечки, 1917–1941 / А. Зельцер. – М. : Рос. полит. энцикл. (РОССПЭН), 2006. – 478 с. – Рец. на кн.: Шульман, А. Новые книги // Мишпоха. – 2007. – № 21. – С. 156–157.

17. Иванов, В. Витебские латыши / В. Иванов // Жыццё Прыдзвіння (Віцебск). – 2010. – 26 студз. – С. 2.

Об истории проживания латышей на территории Витебского района.

18. Итоги населения губернских и важнейших городов по переписи 1897 г. // Памятная книжка Витебской губернии на 1898 год. – Витебск, 1989. – С. 35–37.

19. Калинин, В. Под цыганской звездой кочевой / В. Калинин, А. Подлипский // Віцебскі рабочы. – 2001. – 15 верас. – С. 5.

Из истории цыганского населения Витебщины.

20. Корсак, А. І. Генацыд яўрэйскага насельніцтва на тэрыторыі Віцебскай вобласці, 1941–1943 гг. : аўтарэфэрат дыс. / А. І. Корсак. – Мн. : Бел. дзярж. пед. ун-т імя М. Танка, 2008. – 23 с.

21. Корсак, А. І. Правядзенне нацысцкай палітыкі ізаляцыі яўрэйскага насельніцтва і стварэнне гета на тэрыторыі Віцебскай вобласці ў 1941–1942 гадах // Вестник Полоцкого государственного университета. Серия А. Гуманитарные науки. – 2007. – № 1. – С. 50–55.

22. Лобач, У. А. Латвія і латышы ў традыцыйнай карціне свету беларусаў Падзвіння XIX – першай паловы XX стагоддзя // Вестник Полоцкого государственного университета. Серия А, Гуманитарные науки. – 2009. – № 7. – С. 51–60.

23. Лютынский, В. “Глядзяць на Польшчу як на Радзіму...” / В. Лютынский // Телеком-экспресс (Орша). – 2009. – 23 июля. – С. 7.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ СКЛАД НАСЕЛЬНІЦТВА ВІЦЕБСКОЙ ВОБЛАСЦІ

Бібліяграфічны спіс літаратуры

З ГІСТОРЫІ ЭТНІЧНЫХ СУПОЛЬНАСЦЕЙ

- 1. Абрамова, И.** Витебские китайцы / И. Абрамова // Витебский курьер. – 2004. – 30 нояб. – С. 3.
О пребывании в городе китайцев в период с 1914 г. по 1926 г.
- 2. Агнищенко, Г.** Латыши / Г. Агнищенко // Сцяг Перамогі (Лёзна). – 2001. – 27 студз. – С. 2.
О судьбе латышей, живших в начале XX в. в Лиозненском районе.
- 3. Беларусь і Латвія :** адміністрацыйнае, сацыяльна-эканамічнае і культурнае ўзаемадзеянне ў Дзвінскім рэгіёне : матэрыялы Міжнарод. навук. канф. "Разам на працягу стагоддзяў (бел.–лат. ўзаемадачынненні ў Дзвінскім рэгіёне)", Віцебск, 14–15 лістап., 2006 г. / пад рэд. Л. Хмяльніцкай. – Мн. : Тонпік, 2006. – 208 с.
- 4. Беленькая, Л.** Поездка в Ляды / Л. Беленькая // Мишпоха. – 2006. – № 19. – С. 40–47.
Из истории проживания евреев в Дубровенском районе.
- 5. Бондарева, Е.** Евреи на Лиозненщине / Е. Бондарева // Сцяг Перамогі (Лёзна). – 2005. – 9 жн. – С. 2.
- 6. Бондарева, Е.** Латыши Лиозненщины / Е. Бондарева // Сцяг Перамогі (Лёзна). – 2004. – 2 лістап. – С. 2.
- 7. Бондарева, Е.** Поляки на Лиозненщине / Е. Бондарева // Сцяг Перамогі (Лёзна). – 2005. – 10 верас. – С. 7.
- 8. Буткевич, С.** Желтая лихорадка / С. Буткевич // Витебский курьер. – 2004. – 2 июля. – С. 4.
О вьетнамском землячестве в Витебске в середине 80-х годов.
- 9. Голосов, В.** Места хватало всем / В. Голосов // Віцьбічы = Витьбичи. – 1997. – 2 авг. – С. 4.
Из истории многонационального населения г. Витебска 11–16 вв.
- 10. Гребень, Е. А.** Беларусь – Латгалия : холокост по обе стороны границы / Е. А. Гребень // Віцебшчына ў 1941–1944 гг.: Супраціў. Вызваленне. Памяць : матэрыялы рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 18–19 чэрвеня 2009 г. / рэдкал.: В. У. Акуневіч (адк. рэд.) [і інш.] ; УА "Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава" [і інш.]. – Віцебск, 2009. – С. 38–43.

Верхнядзвінская раённая сетка публічных бібліятэк

Да Дня ведаў Боркавіцкая бібліятэка правяла конкурсна-гульнявую праграму "Нас ждут веселые уроки", Чыстапольская бібліятэка-клуб – літаратурную гульню "Это мы не проходили", Асвейская і Валынецкая бібліятэкі – урокі ведаў "Твая зямля, твая Радзіма названа светла – Беларусь" і "Пад зоркай Ефрасінні".

16 верасня ў Бігосаўскай бібліятэцы-філіяле № 4 прайшоў вечар "Дом, дзе акрыляецца душа", на які былі запрошаны ветэраны бібліятэчнай справы сельсавета.

Віцебская раённая сетка публічных бібліятэк

3 верасня ў Курынскай сельскай бібліятэцы прайшла гадзіна эстэтыкі для падлеткаў і моладзі пад назвай "Асветніца з роду Усяслава".

7 – 30 верасня ў Кіраўскай сельскай бібліятэцы экспанавалася выстава члена Саюза мастакоў Беларусі *Фелікса Кузняцова* "Пейзажыст Прыдзвіння".

17 верасня Ноўкінская сельская бібліятэка запрасіла на чарговае пасяджэнне клуба інтэрнацыянальнага сяброўства "Возьмемся за рукі, сябры!", якое было прысвечана святу нацыянальных культур "Вянок міра і сяброўства". У мерапрыемстве прымалі ўдзел дзеці розных нацыянальнасцей: рускія, малдаване, казахі. Удзельнікі ад Украіны прадставілі прысутным стравы ўкраінскай нацыянальнай кухні.

21 верасня адбылося пасяджэнне клуба ветэранаў бібліятэчнай справы "Ветэран", удзельнікам якога былі ўручаны лісты Падзякі і падрыхтаваны музыкальныя віншаванні ў выкананні ансамбля народнай песні "Вераснянка" Мазалаўскага СДК.

24 верасня ў Акцябрскай сельскай бібліятэцы прайшло пасяджэнне літаратурна-музычнай гасцёўні "На ростанях" пад назвай "Паэт назваў паэта", у якім прынялі ўдзел мясцовыя паэты *Л. Сасноўская, Т. Радзіеўская, В. Баешка, Л. Пятрова*.

30 верасня падведзены вынікі ўдзелу бібліятэк у конкурсе летняга дзіцячага чытання "Бібліятэка – сяброўка лета". За арганізацыю вольнага часу дзяцей, выяўленне творчых здольнасцей, уключэнне ў мерапрыемствы элементаў тэатралізацыі, гульнявых формаў, актыўны ўдзел, масавасць і інш. пераможцамі прызнаны Мазалаўская і Сасноўская сельскія бібліятэкі.

На працягу верасня супрацоўнікі Мазалаўскай сельскай бібліятэкі прынялі ўдзел у рэалізацыі творчага праекта "Сем знакамітых асоб Мілага", распрацаванага сумесна з Мазалаўскім СДК. Бібліятэкары правялі анкетаванне і конкурсы творчых работ "Рака майго дзяцінства", "Этнаграфія маёй вёскі".

Дубровенская раённая сетка публічных бібліятэк

14 верасня ў читальнай зале цэнтральнай раённай бібліятэкі адбылося адкрыццё выставы “До свидания, лето!”, на якой была прадстаўлена прадукцыя членаў народнага клуба аматараў кведкаводства, садаводства і агародніцтва “Субяседніца”.

Лёзненская раённая сетка публічных бібліятэк

1 верасня ў дзіцячай бібліятэцы праведзены ўрок патрыятызму “Лёзна: ад пачатку да Дажынак”.

24 верасня бібліятэка аграгарадка Новае Сяло правяла літаратурны партрэт паэта-земляка У. Лісіцына “Лета мурогу вышывае суніцамі”.

27 верасня бібліятэка-музей аграгарадка Кавалі для дзяцей зрабіла бібліятэчна-музейны экскурс “Запрашаем у сялянскую хату”.

Пастаўская раённая сетка публічных бібліятэк

28 верасня ў раённай бібліятэцы арганізаваны круглы стол “Бібліятэчнае абслугоўванне чытачоў у летні перыяд: праблемы і шляхі іх вырашэння”.

На працягу верасня ў Юнькаўскай сельскай і Варапаеўскай гарпасялковай бібліятэках адбыліся творчыя сустрэчы з мясцовымі паэтам, краязнаўцам, настаўнікам географіі СШ №1 г. Паставы *Ігарам Міхайлавічам Пракаповічам*, на якую былі запрошаны вучні мясцовых школ, дарослыя, прыхільнікі творчасці паэта.

Полацкая раённая сетка публічных бібліятэк

10 верасня ў Грамашчанскай бібліятэцы-клубе адбыўся літаратурны вечар “Краявіды роднага краю”.

24 верасня Саланіцкая бібліятэка-клуб правяла свята “Золотые краски осени”.

Чашніцкая раённая сетка публічных бібліятэк

22 верасня адбыўся міжрэгіянальны семінар “Дзейнасць бібліятэк па абслугоўванні насельніцтва ў сучасных сацыякультурных умовах” сумесна з супрацоўнікамі Лепельскай сеткі бібліятэк. У праграме семінара разглядаліся пытанні рэалізацыі культурнай палітыкі ўстановамі культуры Чашніцкага раёна, асноўныя напрамкі і прыярытэты бібліятэчнага абслугоўвання, сучасны стан і асаблівасці фарміравання бібліятэчных фондаў. Удзельнікі семінара наведлі Чашніцкую раённую дзіцячую бібліятэку імя Я. Журбы, Новалукомльскую гарадскую і дзіцячую бібліятэкі, Лукомльскую і Чырванараніцкую сельскія бібліятэкі.

Шаркаўшчынская раённая сетка публічных бібліятэк

15 верасня адбыўся семінар бібліятэчных работнікаў “Малая

рэгіёнах і вымагаюць іх выяўлення, вывучэння і актывізацыі работы з імі.

На сённяшні дзень у вобласці паўстае праблема правядзення рэгіянальных або лакальных даследаванняў з мэтай выяўлення як патрэбнасцей мігрантаў у літаратуры на нацыянальных мовах, так і пераважных формаў бібліятэчнага абслугоўвання. А вывучэнне сучаснага стану работы бібліятэк як краіны ў цэлым, так і замежжа, будзе спрыяць арганізацыі работы са шматнацыянальным насельніцтвам.

Пугачова Н.А.,

*галоўны бібліятэкар аддзела бібліятэказнаўства
ДУ “Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна”*

ЛІТАРАТУРА

1. Мой регион – Витебская область : монография / под ред. Р. Я. Костеровой. – Витебск : УО “ВГТУ”, 2005. – 202 с.

2. Национальный состав населения. Витебская область [Электронный ресурс] : статистический бюллетень. – Режим доступа: <http://belstat.gov.by/homep/ru/perepic/2009/itogi1.php>. – Дата доступа: 29.09.2011.

3. Невинский, А. Две ценности – религия и национальность / А. Невинский // Народное слово. – 2010. – 13 лют. – С. 13.

4. Невинский, А. О национальном вопросе / А. Невинский // Народное слово. – 2010. – 2 сак. – С. 2.

5. Новопашина, Т. Х. Этнос и культура : реалии третьего тысячелетия / Т. Х. Новопашина // Научно-практическая конференция “Деятельность библиотек по обслуживанию мультикультурного населения Российской Федерации” [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.publiclibrary.ru/librarians/vstrechi/konferensija_v_novouralsk_e_2_doklad_Novopashina.htm. – Дата доступа: 29.09.2011.

6. Статистический ежегодник Витебской области. 2011 / редкол.: С. М. Кулаженко [и др.]. – Витебск, 2011. – 424 с.

Віцебскай вобласці вядуць пошук новых і ўдасканальваюць традыцыйныя метады работы па абслугоўванні прадстаўнікоў этнічных груп рэгіёна. Вядомы расійскі культуролог Георгій Гачаў параўноўваў усю палітру нацыянальнасцей з аркестрам, дзе кожны інструмент – гэта ўсё адно музыка, але адзін – флейта, другі – скрыпка, труба, фагот, арфа...[5]. Развіцце шматнацыянальных культур, захаванне лепшых узораў самабытнай спадчыны, рамёстваў, звычаяў спрыяе рэалізацыі ідэй культурнай разнастайнасці, выконвае кансалідуруючую ролю і садзейнічае культурнаму абмену паміж прадстаўнікамі розных народнасцей. Бібліятэкі вобласці імкнуцца падтрымліваць сувязі з мясцовай грамадскасцю, садзейнічаюць распаўсюджванню ведаў аб культуры іншых народаў, праводзяць мерапрыемствы да юбілейных дат пісьменнікаў, грамадскіх дзеячаў і інш. Асноўнымі формамі ўзаемадзеяння з прадстаўнікамі нацыянальных меншасцей выступаюць выставачная дзейнасць, правядзенне пасяджэнняў клубаў і аматарскіх аб'яднанняў, а таксама літаратурна-музычных вечароў і кампазіцый, вечароў роднай мовы, вечароў-партрэтаў, дзён і тыдняў нацыянальных культур.

У Браслаўскім раёне пражываюць прадстаўнікі літоўскай дыяспары і татарскай абшчыны. Вайнюнская і Усянская бібліятэкі сумесна з нядзельнай школай літоўскай дыяспары “Рытас” наладжваюць святы “Дзень Маці”, “Запусты”, “Жачкі”, “Каляды”, а Відзаўская бібліятэка вядзе збор матэрыялаў па гісторыі відзаўскіх татар.

Рабоце з прадстаўнікамі розных нацыянальных супольнасцей асаблівую ўвагу надаюць бібліятэкі Віцебскай раённай стеткі. У Вымна ўжо колькі год запар адзначаецца Дзень украінскай культуры, які прымеркаваны да чарговай гадавіны са дня нараджэння Тараса Шаўчэнкі. На святы, якія ладзяцца ў бібліятэцы, прыходзяць землякі славутага Кабзара, тыя, хто цікавіцца творчасцю вялікага сына суседняга народа, і, увогуле, украінскай культуры. Пры Ноўкінскай бібліятэцы створаны клуб інтэрнацыянальнага сяброўства “Возьмемся за рукі, сябры!”. У мінулым годзе ў рамках клуба адбыліся Тыдзень культуры Рэспублікі Францыя і Дзень культуры Венесуэлы “Удивительное и волшебное Боливарской Республики”, а ў гэтым годзе праведзена завочнае падарожжа па рэспубліцы Узбекістан пад назвай “Жамчужына Усходу”. У праграму пасяджэння былі ўключаны кніжная выстава “Краіна цудаў і загадак”, інсцэніроўка ўзбекскай казкі “Хаджа Насраджін – вяслы мудрэц”, віртуальнае падарожжа па Рэспубліцы Узбекістан.

Аналіз справаздач бібліятэк Віцебскай вобласці і тлумачальных запісак да іх сведчыць аб фрагментарных адносінах да акрэсленай праблемы. Статыстычныя звесткі, атрыманыя ў выніку перапісу, сведчаць аб істотнай долі пэўных этнічных груп у

бібліятэка, а дела большие”, які дазволіў здзейсніць падарожжа ў бібліятэку аграгарадка Верацеі.

Шумілінская раённая сетка публічных бібліятэк

9 верасня ў Дабейскай сельскай бібліятэцы праведзена гульня-конкурс “Умнікі і умніцы”. У мерапрыемстве прынялі ўдзел дзве каманды, якія спаборнічалі паміж сабой ў веданні рускай мовы, знаходлівасці, хуткасці адказаў.

11 верасня чытачы Башнеўскай сельскай бібліятэкі, дзеці з неааганазейных сям'яў і іх бацькі прынялі ўдзел у праглядзе дакументальнага фільма “Алкаголь – наша хвароба”.

17 верасня ў Кардонскай сельскай бібліятэцы прайшла сустрэча моладзі з паэтам-земляком *Алегам Уладзіміравічам Салтуком*. На мерапрыемстве прысутнічалі вучні старэйшых класаў і аматары паэзіі. А. Салтук адказаў на шматлікія пытанні і пазнаёміў слухачоў з творамі свайго новага паэтычнага зборніка “Дзве зары”.

<http://www.shumilino.by/?p=4549#more-4549>

3 9 па 13 верасня ў Обальскай гарпасялковай бібліятэцы адбыўся конкурс букетаў “Фарбы восені”.

• МУЗЕЙНАЯ СПРАВА

У Мастоцкім музеі пачаў работу рэспубліканскі арт-праект «ZOOparking “Ноев ковчег”». Гэта адно з першых выставачных мерапрыемстваў, якое прадстаўляе развіццё жанру анімалістыкі ў сучасным беларускім мастацтве. Канцэптuallyны цэнтр экспазіцыі складаюць творы класікаў рускага і беларускага мастацтва: І. Рэпіна, П. Сакалова, Л. Обера, Ю. Пэна. На выставе прадстаўлены 72 мастацкія работы 28 сучасных аўтараў, у асноўным беларускіх мастакоў.

Віцебскі рабочы. – 2011. – 1 окт. – С. 8.

<http://ratusha.by/do-16-oktyabrya-v-xudozhestvennom-muzee-rabotaet-respublikanskij-art-proekt-zooparking-noev-kovcheg/>

Віцебскі абласны краязнаўчы музей прапануе калекцыю старажытных насякомых і дыназаўраў, якія выкананы ў натуральную велічыню. Аўтар экспанатаў выставы “Парк юрскага перыяду” – самадзейны мастак з г. Бяроза Брэсцкай вобласці *Уладзімір Наўбіч*. Усе скульптуры выкананы ў аўтарскай тэхніцы: з выкарыстаннем металічнага каркаса, мантажнай пены, скульптурнага пластыку, пчалінага воску. Усе макеты суправаджаюцца анатацыямі. Выстава будзе дзейнічаць да 10 студзеня 2010 года.

Витебский проспект. – 2011. – 22 сент. – С. 23.

Народное слово. – 2011. – 22 верас. – С. 15.

<http://nspaper.by/2011/09/21/v-ratushe-posellis-dinozavry.html>

У верасні ў фонды Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка была перададзена калекцыя прадметаў форменнага адзення навучэнцаў Полацкага кадэцкага вучылішча. Гэта адзінаццаць прадметаў, сярод якіх можна ўбачыць параднае і паўсядзённае адзенне. Перадаў прадметы *Сяргей Камароўскі*, былы навучэнец названай установы. Калекцыя яскрава ілюструе жыццё сучасных полацкіх кадэтаў, а таксама гісторыю развіцця кадэцкага руху на Полаччыне.

<http://polotsk.museum.by/node/23555>

У рамках святкавання 150-годдзя з дня нараджэння заснавальніка беларускага тэатра Ігната Буйніцкага ў верасні Беларускай музей гісторыі тэатра і музыкі правёў вечарыну з удзелам фальклорнага гурта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў “Талака”. У вечарыне бралі ўдзел і прадстаўнікі Глыбоцкага раёна. Глыбачанам, якія з’яўляюцца захавальнікамі спадчыны выдатнага дзеяча беларускага тэатралізаванага мастацтва Ігната Буйніцкага, уручаны Ганаровыя граматы Рады дырэктараў Дзяржаўных музеяў Беларусі, Беларuskіх фондаў культуры і Дыплом камісіі Рэспублікі Беларусь па справах ЮНЕСКА. Сярод узнагароджаных намеснік старшыні райвыканкама па сацыяльных пытаннях *Галіна Унуковіч*, начальнік аддзела культуры райвыканкама *Таццяна Малатоўнік* і дырэктар Празароцкай сярэдняй школы *Вольга Гінько*. У падарунак Глыбоцкаму краязнаўчаму музею і Празароцкаму музею, якія ўшаноўваюць памяць Ігната Буйніцкага, перададзены канверты і нікелевыя манеты, выпушчаныя да юбілейнай даты заснавальніка тэатра. Вечарына праходзіла пры ўдзеле намесніка міністра культуры Рэспублікі Беларусь *Тадэвуша Стружэцкага*, на ёй гучалі вершы сяброў-паэтаў Ігната Буйніцкага — Купалы, Коласа, Багдановіча.

http://vvgazeta.by/index.php?option=com_content&view=article&id=531

- *АХОВА ПОМНИКАЎ*

6 верасня з мэтай перадачы сродкаў на аднаўленне ўнікальнага насценнага жывапісу Спаса-Праабражэнскай царквы Спаса-Еўфрасінеўскага манастыра Полацк наведалі старшыня Полацкага зямляцтва, галоўны дырэктар замежнага вясчання Беларускага радыё паэт *Навум Гальпяровіч*, старшыня Беларускага фонду культуры *Уладзімір Гілеп*, намеснік старшыні Рэспубліканскага грамадскага савета па справах культуры і мастацтва пры Савеце Міністраў *Анатоль Бутэвіч*. Спаса-Праабражэнская царква – бліскучы помнік Полацкай архітэктурнай школы, пабудаваны ў XII стагоддзі дойлідам Іаанам па заказе вялікай асветніцы Еўфрасінні. Рэстаўрацыя фрэсак, што захаваліся, працягваецца ўжо другое дзесяцігоддзе. Пачынаў працу мінскі

уважлівых адносін з боку бібліятэк усіх узроўняў да інфармацыйных запытаў карыстальнікаў на мовах не тытульнай нацыі.

Галоўнай прычынай, якая перашкаджае здзяйсненню ў поўнай меры інфармацыйнае абслугоўванне, з’яўляецца адсутнасць у большасці цэнтральных публічных бібліятэк вобласці фондаў на мовах нацыянальных меншасцей, якія пражываюць у пэўных рэгіёнах.

Сярод бібліятэк, якія валодаюць адпаведнымі фондамі, варта вылучыць Віцебскую і Аршанскую гарадскія сеткі, а таксама Браслаўскую, Віцебскую і Міёрскую раённыя сеткі.

Пачынаючы з 2002 года, у віцебскай цэнтральнай гарадской бібліятэцы імя М. Горкага, а з 2009 года – у бібліятэцы № 7 (пас. Руба) створаны куткі ўкраінскай літаратуры, якія разам налічваюць больш за 200 выданняў на ўкраінскай мове. Нязначную колькасць выданняў на мове Т. Шаўчэнкі мае і Аршанская гарадская сетка. У бібліятэках Браслаўскай сеткі створаны фонды кніг на польскай мове, якія ўключаюць каля 200 выданняў у цэнтральнай бібліятэцы і каля 300 экзэмпляраў кніг і 100 часопісаў – у Слабодкаўскай. У Міёрскай цэнтральнай бібліятэцы выдзелены падфонд літаратуры на польскай мове, які складае 182 асобнікі і быў сфарміраваны дзякуючы супрацоўніцтву з Саюзам палякаў. Плануецца стварэнне нацыянальных куткоў польскай літаратуры ў Суражскай гарпасялковай бібліятэцы і нямецкай літаратуры – у Ноўкінскай сельскай бібліятэцы Віцебскай раённай сеткі. Доля фондаў на мовах нацыянальных меншасцей у іншых бібліятэках вобласці нязначная. Такім чынам, можна сцвярджаць, што кніжныя фонды па сваіх аб’ёмах не могуць задавальняць у поўнай ступені патрэбнасці адпаведных груп карыстальнікаў, але даюць магчымасць далучыцца да мовы і народных традыцый сваёй этнічнай радзімы.

На сённяшні дзень праблема камплектавання фондаў неабходнай літаратурай звязваецца з яе набыццём і дастаўкай з-за мяжы. Аднак і іншыя спосабы камплектавання могуць выступаць як эфектыўныя. Сярод іх найбольш распаўсюджаная крыніца камплектавання – атрыманне выданняў у дар як ад насельніцтва, так і ад грамадскіх арганізацый. Прыкладам можа служыць дзейнасць Віцебскай гарадской сеткі. У 2010 годзе ў рамках святкавання Дня Ізраіля ў Віцебску бібліятэку замежнай літаратуры наведала дэлегацыя Ізраільскага культурна-інфармацыйнага Цэнтра, якая перадала ў дар 20 экзэмпляраў кніг, CD і часопісы. Яшчэ адным спосабам вырашэння праблемы можа стаць стварэнне бібліятэкамі на ўласных сайтах электронных публікацый (навігатораў) на мастацкай літаратуры народаў, якія пражываюць на данай тэрыторыі, прадстаўленнай ў сетцы Інтэрнэт, а таксама сістэмы спасылкі на паўнатэкставыя версіі замежных перыядычных выданняў.

Не маючы ў сваёй аснове багатых фондаў, бібліятэкі

**НАЦЫЯНАЛЬНЫ СКЛАД НАСЕЛЬНІЦТВА ВІЦЕБСКОЙ ВОБЛАСЦІ
ПАВОДЛЕ ПЕРАПІСУ 2009 ГОДА**

Рэгіён	Нацыянальны склад насельніцтва							
	украінцы	палякі	яўрэі	літоўцы	латышы	армяне	татары	цыгане
г. Віцебск	4571	1015	1310	117	106	337	198	302
г. Наваполацк	1441	404	104	49	39	67	72	19
г. Орша	1112	225	269	36	12	103	46	35
г. Полацк	1538	358	238	36	38	100	86	139
Аршан. р-н	249	39	8	17	6	37	11	2
Бешанков. р-н	125	24	10	2	1	21	12	3
Брасп. р-н	246	5444	3	85	82	18	61	95
Верхнядзв. р-н	281	95	22	4	33	41	18	14
Віцеб. р-н	441	89	23	25	15	50	12	36
Гарадоц. р-н	262	34	19	12	8	6	12	46
Глыбоц. р-н	197	923	9	21	22	11	55	9
Докшыц. р-н	151	255	3	10	7	40	31	22
Дубров. р-н	125	18	2	4	1	16	7	–
Лепел. р-н	579	80	17	23	8	44	31	–
Лёзнен. р-н	215	21	3	13	9	9	10	31
Міёр. р-н	166	412	1	6	34	6	5	27
Пастаўс. р-н	499	1077	7	85	21	19	54	120
Полац. р-н	378	115	10	18	13	56	11	42
Расон. р-н	92	35	1	7	4	13	5	1
Сеннен. р-н	213	24	9	5	3	9	16	23
Талачын. р-н	249	33	18	6	4	64	12	207
Ушац. р-н	100	18	6	4	1	2	4	–
Чашніц. р-н	305	55	17	9	4	24	14	1
Шаркаўшч. р-н	120	250	2	8	14	6	8	12
Шуміл. р-н	176	48	4	4	5	18	9	–

Табліца 2

Кіруючыся міжнароднымі і дзяржаўнымі нарматыўна-прававымі дакументамі, бібліятэкі вобласці імкнуча ўсталяваць сувязі з нацыянальна-культурнымі аб'яднаннямі, дзяспарамі, суполкамі, асобнымі прадстаўнікамі нацыянальных культур і ажыццяўляюць бібліятэчнае абслугоўванне розных этнічных груп. Аднак работа ў гэтым накірунку пакуль што не носіць масавы характар, знаходзіцца ў пачатковай стадыі і патрабуе больш

рэстаўратар Уладзімір Раціцкі, а цяпер да беларускіх спецыялістаў далучыліся расійскія на чале з вядомым мастацтвазнаўцам Уладзімірам Сараб'янавым. Аднаўленне жывапісу фінансуецца з рэспубліканскага і абласнога бюджэтаў.

Народнае слова. – 2011. – 8 верас. – С. 2.

<http://www.vitbichi.by/?p=11985#more-11985>

<http://nspaper.by/2011/09/07/sprychynicca-da-adnalennya-fryesak.html>

10 верасня ў Лепелі адкрылася дэкаратыўна-аніمالістычная кампазіцыя “Пятачок” (аўтар – скульптар Леў Агану).

Віцебскі рабочы. – 2011. – 22 сент. – С. 3.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. 1.

У Полацку адкрылася мемарыяльная дошка ў гонар *Аляксея Зыгіна* – камандзіра 174-й стралковай дывізіі і начальніка Полацкага баявога ўчастка, войскі якога з 29 чэрвеня па 16 ліпеня 1941 г. гераічна абаранялі горад ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Народнае слова. – 2011. – 24 верас. – С. 1.

Полацкі веснік. – 2011. – 23 верас. – С. 1.

МАСТАЦТВА

- *ВЫЯЎЛЕНЧАЕ МАСТАЦТВА*

12 верасня ў Віцебскім цэнтры сучаснага мастацтва адкрылася юбілейная выстава работ удзельніка Вялікай Айчыннай вайны мастака *Аляксандра Салаўёва*. У экспазіцыі “Адкрыццё” прадстаўлена больш за 50 жывапісных і графічных работ апошняга дзесяцігоддзя. З іх ліку – “Мой лёс”, “Кампазіцыя”, “Рэквіем” і інш. Уважлівы глядач зможа ўбачыць у іх паралелі з гадамі ваеннага ліхалецця, работай у віцебскім тэатры імя Я. Коласа і іншымі значнымі перыядамі яго жыцця. Мастак, творчасць якога стала неад’емнай часткай культуры Віцебска другой паловы ХХ стагоддзя, вырас на сусветных узорах рэалізму, на класічнай школе. Вывучыўшы ўсе рэалістычныя і абстрактныя сістэмы ў мастацтве, А. Салаўёў стварыў свой уласны творчы метады: ён першым сумясціў абстрактнае мастацтва з рэалізмам. З прыездам А. Салаўёва ў Віцебск звязваюць адраджэнне віцебскага авангарда.

Народнае слова. – 2011. – 17 верас. – С. 6.

http://vitebsk-region.gov.by/ru/news/culture?mode=one_new&id=7394

<http://www.skif-vit.by/vp/archive/144-vp483ma/955-l--r.html>

Выстава “У гонар памяці аб мужнасці і прыгажосці” па выніках пленэру, прысвечанага Эміліі Плятэр, адкрылася ў культурна-гістарычным комплексе «Залатое кальцо Віцебска “Дзвіна”».

Віцебскі праспект. – 2011. – 15 сент. – С. 23.

У Музычнай гасцінай адкрыта выстава мастака, дацэнта кафедры дызайну ВДТУ *Галіны Васільевай*. Нечакана для многіх аўтар, вядомая сваёй прыхільнасцю да канцэптуальнага мастацтва, наватарскіх пошукаў на аснове супрэматычных ідэй, выставіла серыю гарадскіх пейзажаў “Пленэр у Віцебску” і выступіла як мастак-абстракцыяніст, які эксперыментуе з формамі, колерам і прасторай, а таксама і як рэаліст-эксперыментатар, што адлюстравала помнікі архітэктуры, вуліцы і двары старажытнага Віцебска ў незвычайным ракурсе і бачанні.

Витебский проспект. – 2011. – 22 сент. – С. 23.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 22 сент. – С. 24.

У Мастацкім музеі адкрылася выстава “Нататкі вандроўніка” вядомага мастацтвазнаўца *Міхася Цыбульскага*. Гэта першая прафесійная выстава, на якой прадстаўлена частка эцюдаў, напісаных майстрам падчас міжнародных, нацыянальных і студэнцкіх пленэраў. Занатаваныя ў жывапісе вабныя краявіды замежжа і роднай зямлі, загадкавыя далягляды, помнікі архітэктуры ўяўляюцца сабраным калейдаскопам уражанняў мастака ад здзейсненых творчых камандзіровак і падарожжаў.

Витебский проспект. – 2011. – 22 сент. – С. 23.

У Мастацкім музеі адкралася выстава дыпломных работ (алейны жывапіс, акварэль, графіка) выпускнікоў кафедры выяўленчага мастацтва ВДУ імя П. М. Машэрава.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 22 сент. – С. 24.

У раённым гістарычным музеі г. Чашнікі адкрылася выстава маладзечанскай мастачкі *Ядвігі Сянько* “Кветкавы рай”.

<http://www.chyrvonka.by/?cat=7>

- **ДЭКАРАТЫЎНА-ПРЫКЛАДНОЕ МАСТАЦТВА**

1 верасня ў музеі У. Караткевіча пачала працаваць выстава “Лялькі”, на якой прадстаўлены работы майстроў *Алены і Любові Конюшкаў*.

Аршанская газета. – 2011. – 6 верас. – С. 3.

15 верасня ў этнаграфічным музеі “Млын” адкрылася выстава “Беларускае вяселле: традыцыі і сучаснасць”. Ініцыятарам і арганізатарам выставы стала Рэспубліканская маладзёжная грамадская арганізацыя “Студэнцкае этнаграфічнае таварыства”, у якую ўваходзяць маладыя мастакі, гісторыкі, архітэктары. Большасць экспанатаў зроблена маладымі майстрамі спецыяльна для выставы (стылізаваныя вясельныя строі, абутак, паясы і інш.) і разлічана на эмацыйнае ўздзеянне. Акрамя таго, у экспазіцыі прадстаўлены аўтэнтчныя рэчы і калекцыя вясельных фотаздымкаў розных часоў.

Телеком-экспресс. – 2011. – 29 сент. – С. 21.

скіравалі сваю дзейнасць на культурна-асветніцкай сферы [4].

Статыстычныя дадзеныя, атрыманыя па выніках перапісу насельніцтва 2009 года сведчаць, што найбольшую этнічную групу ў Віцебскай вобласці складаюць рускія (10 %), чые запатрабаванні ў літаратуры на роднай мове задавальняюцца ў поўнай ступені. У адпаведнасці з Канстытуцыяй РБ у краіне беларуская і руская мовы маюць статус дзяржаўных. Другое і трэцяе месца па колькасці займаюць украінцы (1,2 %) і палякі (0,2 %).

Сёння захоўваюцца дастаткова значныя патокі міграцыі паміж дзяржавамі. Аднак колькасць мігрантаў з краін СНД і Балтыі ў Віцебскую вобласць пастаянна змяншаецца. Калі ў 1990 г. прыбыла 17,1 тыс. чалавек, у 2000 г. – 3,6 тыс. чалавек, то ў 2010 г. – 2,5 тыс. чалавек [1]. Прывядзём выбарачна звесткі аб міжнароднай міграцыі ў Віцебскую вобласць з краін, якія займаюць лідзіруючае палажэнне ў апошнія тры гады.

МІЖНАРОДНАЯ МІГРАЦЫЯ Ў ВІЦЕБСКУЮ ВОБЛАСЦЬ З КРАІН СНД І БАЛТЫІ Ў 2008–2010 ГГ.

Краіна	Колькасць прыбытых мігрантаў		
	2008	2009	2010
Расія	1416	1759	1570
Украіна	322	357	226
Латвія	163	209	189
Літва	82	116	155
Казахстан	118	93	77
Малдова	41	55	40
Узбекістан	21	13	37
Польша	67	49	28

Табліца 1

Як бачым з табліцы, асноўны міграцыйны абмен у вобласці адбываецца пераважна з Расіяй, Украінай, Латвіяй і Літвой.

Што датычыцца нацыянальнага складу насельніцтва Віцебскай вобласці ў цэлым, то сітуацыя ў кожным з раёнаў мае свае спецыфічныя асаблівасці, якія абумоўлены гістарычнымі, тэрытарыяльнымі (блізкасцю-аддаленасцю ад краін-суседзяў), сацыякультурнымі, палітычнымі і іншымі фактарамі. Пры гэтым важным аспектам таксама выступае магчымасць унутрыраённых і міжабласных перамяшчэнняў.

ДЫЯЛОГ КУЛЬТУР..., АБО ПРАБЛЕМЫ БІБЛІЯТЭЧНАГА АБСЛУГОЎВАННЯ І ЎЗАЕМАДЗЕЙННЯ БІБЛІЯТЭК ВІЦЕБШЧЫНЫ З ПРАДСТАЎНІКАМІ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ СУПОЛЬНАСЦЕЙ

*Мова...
Родная мова
У марах, у песнях, снах.
Мае ў ёй кожнае слова
Свой колер, і смак, і пах.
Зліваюцца гукі ў словы
І ў рэчышча роднай мовы,
Як рэкі ў мора цякуць.
І думкі мае плывуць
На хвалях і дзён, і начэй
Да сэрцаў людскіх і вачэй.*
Анатоль Грачнікаў

Бібліятэчнае абслугоўванне поліэтнічнага складу насельніцтва з'яўляецца актуальнай, але недастаткова распрацаванай тэмай у сучасным бібліятэказнаўстве. Цікавасць да яе на постсавецкай прасторы ўзрастае ў пачатку XXI стагоддзя, калі міграцыйныя працэсы, прынамсі ў Расіі і сумежных краінах, пачынаюць пашырацца і прыводзіць да нацыянальных канфаліктаў.

У Рэспубліцы Беларусь адным з найбольш важных фактараў межнацыянальнай стабільнасці з'яўляецца дакладная палітыка беларускай дзяржавы ў данай сферы грамадскага жыцця, што адлюстравана ў нацыянальным заканадаўстве. Беларусь, далучыўшыся да асноўных міжнародных дагавораў, паслядоўна праводзіць у жыццё прынцыпы нацыянальнай палітыкі, скіраванай на свабоднае развіццё культур, моў, традыцый усіх нацыянальных супольнасцей, роўнасці, павагі і ўліку правоў і інтарэсаў іх прадстаўнікоў. Аднак, на жаль, пытанні бібліятэчнага ўзаемадзеяння і абслугоўвання мультыкультурнага насельніцтва ў рэспубліцы застаюцца малавывучанымі.

Віцебская вобласць, як і Рэспубліка Беларусь у цэлым, вылучаецца неаднароднасцю этнічнага і нацыянальнага складу насельніцтва. Сёння на яе тэрыторыі пражываюць прадстаўнікі 68 нацыянальнасцей, нацый і народнасцей. У 2010 годзе з мэтай захавання сваёй мовы і культурных традыцый у Віцебскай вобласці працавалі 22 нацыянальныя грамадскія аб'яднанні, сярод якіх 5 польскіх, 3 рускіх, 8 яўрэйскіх, 1 украінскае, 1 латышкае, 1 літоўскае, 1 цыганскае, 1 нямецкае, 1 азербайджанскае, якія

9 верасня ў рамках Дзён Еўрапейскай спадчыны ў г. Віцебску прайшло абласное свята-конкурс лапікавага шыцця “Здраўнёўская палітра-2011”, у якім прынялі ўдзел каля 60 майстроў з Беларусі і Расіі. Арганізатарамі свята-конкурсу выступілі ўпраўленне культуры Віцебскага аблвыканкама, Віцебскі абласны метадычны цэнтр народнай творчасці, Віцебскі абласны краязнаўчы музей, Цэнтр рамёстваў і нацыянальных культур г. Полацка. У праграме свята адбылося адкрыццё выставы, якая адначасова адкрылася ў трох выставачных залах (Віцебскім абласным краязнаўчым музеі, Віцебскім абласным метадычным цэнтрам народнай творчасці і музеі-сядзібе І. Рэпіна “Здраўнёва”) дзе, можна ўбачыць унікальныя экспанаты: аб'ёмныя пано, кніжкі-падушкі, мініяцюрныя лялькі і інш. У гэтым годзе конкурс сабраў майстрых лапікавага шыцця з 13 раёнаў Віцебшчыны, іншых рэгіёнаў Беларусі, а таксама расійскіх гарадоў – Санкт-Пецярбурга і Рыбінска. На суд журы і глядачоў было прадстаўлена каля 100 работ у чатырох намінацыях: “Лапікавае шыццё”, “Лапікавая пластыка”, “Касцюмы і аксесуары”, “Арт-квілт”. Аднадушна журы вырашыла аддаць Гран-пры ляльцы “Птушка-дзевы”, якую выканала Іна Гуцуляк (Віцебскі дзяржаўны каледж культуры і мастацтваў), і двум калекцыям аддзення “Дача” і “Адкрытая віза Віцебск – Парыж” Людмілы Ціханавай (Віцебскі прафесійна-тэхнічны каледж).

Віцебскі праспект. – 2011. – 8 сент., 15 сент.

Віцебскі АМЦНТ

Віцебскі рабочы. – 2011. – 3 сент., 15 сент.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. IV.

Народнае слова. – 2011. – 15 верас. – С. 15.

<http://nspaper.by/2011/09/14/loskutnaya-plastika-i-palitra.html>

“Папярковыя карункі” – такую назву носіць выстава члена Саюза майстроў народнай творчасці *Алены Ходзікавай*, якая працуе ў выставачнай зале музея гісторыі і культуры Наваполацка.

Новая газета. – 2011. – 23 сент. – С. 2.

У верасні ў аршанскім Музеі драўлянай скульптуры рэзчыка С. Шаўрова працуе выстава “З душой і сэрцам”, прысвечаная 95-годдзю з дня нараджэння Сямёна Шаўрова. На выставе прапанаваны работы з фондавых збораў музейнага комплексу гісторыі і культуры Аршаншчыны. Наведвальнікі могуць убачыць драўляныя скульптуры рэзчыкаў С. Залатарскага, С. Вараб’ёва, А. Баброва, М. Крукоўскага, С. Шаўрова.

Аршанская газета. – 2011. – 17 верас. – С. 5.

<http://www.orshanka.by/?p=9818#more-9818>

У Цэнтры рамёстваў і нацыянальных культур г. Полацка адкрылася выстава лапікавага шыцця майстрых *Ірыны Паўлючанкі і Таццяны Злобінай* пад назвай “Метамарфозы”.

Полацкі веснік. – 2011. – 6 верас. – С. 7.

Бягомльскі музей Народнай славы прапануе выставу

“Полацкі абярэг”, прадстаўленую майстрамі полацкага народнага клуба “Рошва”.

Родныя вытокі. – 2011. 21 верас. – С. 2.

- **МУЗЫЧНАЕ ЖЫЦЦЁ**

2 верасня ў канцэртнай зале Сафійскага сабора ў рамках VI Міжнароднага фестывалю харавой музыкі “Мосты хоровой дружбы” адбыўся канцэрт Аб’яднанага маладзёжнага хору “Спеў Белай Русі” (г. Мінск) і аркестра Універсітэта г. Бона, у праграме якога – “Меса” Франца Шуберта (As-Dur).

<http://polotsk.museum.by/node/23685>

- **ТЭАТРАЛЬНАЕ ЖЫЦЦЁ**

7 верасня ў Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя Якуба Коласа пачаўся 86-ты тэатральны сезон, які традыцыйна адкрыўся спектаклем “Несцерка”, што ідзе на віцебскай сцэне з 1941 года. 14 і 24 верасня на камернай сцэне на суд віцебскіх тэатралаў коласаўцы прадставілі “Маленькі свет” Алены Паповой у пастаноўцы Таццяны Сядовой. 15 верасня на вялікай сцэне тэатра разыгралася меладраматычная камедыя “Я чакаю сапраўднага мужчыну”, якую паставіў Юрый Лізянговіч паводле п’есы Эдварда Радзінскага “Прывабная жанчына з кветкай і вокнамі на поўнач”. У верасні коласаўцы правялі абменныя гастролі з беларускімі тэатрамі. Мінскі абласны драматычны тэатр 20–22 верасня прадставіў на віцебскай сцэне спектаклі “Камедыя”, “Банкет” і “Всё будзе хорошаю”, а 28–30 верасня Гомельскі гарадскі моладзевы тэатр прывёз да нас “Ужін с дураком”, “Рождение”, “Стойкий оловянный солдатик”. У гэты ж час адпаведна коласаўцы ў Маладзечне і Гомелі паказалі прэм’ерныя спектаклі “Перабор” і “Я чакаю сапраўднага мужчыну”.

Віцебскі рабочы. – 2011. – 10 сент. – С. 8.

Віцьбічы = Витьбичи. – 2011. – 15 сент. – С. III.

Народнае слова. – 2011. – 10 верас. – С. 5.

http://vitebsk-region.gov.by/ru/news/culture?mode=one_new&id=7362

<http://www.skif-vit.by/vp/archive/144-vp483ma/959----85-.html>

19–23 верасня Беларускі тэатр “Лялька” знаходзіўся на гастролях у Глыбоцкім, Шаркаўшчынскім, Пастаўскім і Докшыцкім раёнах са спектаклем “Воўк і раз, два, тры”, а 26–29 верасня – у Чашніцкім, Ушацкім і Лепельскім раёнах са спектаклем “Піліпка і Ведзьма”.

Беларускі тэатр “Лялька”

вакальны калектыў “Вадаграй” з Лепельскага раёна, а таксама іншыя цікавыя ўдзельнікі і калектывы.

На свяце прысутнічалі члены журы Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур 2011–2012 гг., якія павінны выявіць і зрабіць адбор майстроў і выканаўцаў для ўдзелу ў Рэспубліканскім фестывалі, які адбудзецца ў г. Гродна ў чэрвені 2012 года:

- Рэўтовіч Яўген Мікалаевіч – намеснік старшыні журы, прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь;

- Лемцюгова Ірына Васільеўна – мастацкі кіраўнік Дзяржаўнай установы “Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур”, сакратар журы;

- Гуд Пётр Адамавіч – загадчык кафедры рэжысуры абрадаў і святаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, лаўрэат міжнародных конкурсаў, кандыдат гістарычных навук, прафесар;

- Пякуцька Альбіна Васільеўна – загадчык кафедры харавога і вакальнага мастацтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь, прафесар;

- Сахута Яўген Міхайлавіч – доктар мастацтвазнаўства, прафесар, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, старшыня грамадскага аб’яднання “Беларускі саюз майстроў народнай творчасці”;

- Швайко Эдуард Яўгенавіч – галоўны спецыяліст упраўлення ўстаноў культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь;

- Рыбакоў Міхаіл Леанідавіч – дырэктар Дзяржаўнай установы “Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур” Рыбакоў Міхаіл Леанідавіч.

У аграгарадках Язна, Туркова, дзіцячым санаторыі “Расінка” Міёрскага раёна прайшлі канцэрты, дзе сваю творчасць паказалі мастацкія калектывы і ўдзельнікі абласнога свята нацыянальных культур з г. Полацка, Браслаўскага і Лепельскага раёнаў.

Лялькіна А.М.,

вядучы метадыст

Віцебскага абласнога метадычнага цэнтра народнай творчасці

Выставу-калекцыю твораў з бісера “Маленькі мой край, як залатая кропелька густага бурштыну” Инга Сампоева з г. Віцебска прысвяціла роднай Літве.

Удзельнікі ад Міёрскага раёна сабраліся разам на “Міёрскім падворку”. Адным з пастаянных удзельнікаў тут быў і Вітольд Ермалёнак з Міёр – настаўнік, вядомы на ўсю краіну як вялікі знаўца айчыннай гісторыі, лаўрэат рэспубліканскай прэміі “За духоўнае адраджэнне”, ганаровага звання “Чалавек года Віцебшчыны” 2009 года. Ён прадставіў экспазіцыю польскіх нацыянальных рэліквій, прадметаў хатняга побыту, літаратурных гістарычных дакументаў.

Удала паказаліся на свяце і аршанцы: асаблівую цікавасць вызвала сям’я Дзіны Мансураўны і Барыса Дульмівіча Марданшыных з прадстаўленнем татарскай кухні і дэкаратыўна-прыкладной творчасці.

Творчых знаходак на свяце было шмат. Канцэрт-прэзентацыя Віцебскага Цэнтра нацыянальных культур “Суквецце розных народаў і культур” з’явіўся гучным акордам у агульным канцэрце абласнога свята. Упершыню і удала выступілі на свяце ўдзельнікі сямейнага тэатра “Яхад”, што азначае “Разам”, Віцебскай гарадской яўрэйскай абшчыны, Руслан Аблекімаў з Полацка, Вікторыя Гугіна з Ушач, Дзіна Юдзіцкая і Валянціна Пундзіс з Міёр, Ірына Шмуратка з Оршы, народныя калектывы ансамбль беларускай песні і музыкі “Полацкія россыпы” з Цэнтра рамёстваў і нацыянальных культур г. Полацка і аркестр рускіх народных інструментаў ДШМ № 2 з Оршы.

Творчыя калектывы Віцебскага Цэнтра нацыянальных культур

Перад міёрцамі і гасцямі выступілі лаўрэаты VIII Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур у г. Гродна (2010 г.) салісты-вакалісты Анатоль Пашчанка з Полацка, пераможца рэспубліканскага конкурсу нацыянальнай эстраднай песні, Альбіна Венгер з Верхнядзвінска, Вікторыя Пятросава з Наваполацка, Ала Андрэасян і народны яўрэйскі вакальна-харэаграфічны калектыў “Віцебскія дзяўчаты” з г. Віцебска,

• КІНАВІДЭАМАСТАЦТВА

3 25 верасня па 2 кастрычніка ўпершыню ў Віцебску праходзіць Манхэтанскі фестываль караткаметражнага кіно. The Manhattan Short Film Festival – самы буйны глядацкі фестываль у свеце, які ўвайшоў у кнігу рэкордаў Гінеса. Кожны год ён аб’ядноўвае аўдыторыю ўсіх кантынентаў для прагляду праграмы і выбару лепшага фільма. Асаблівасць фестывалю заключаецца ў тым, што толькі глядачы ўплываюць на атрыманне Гран-пры. У гэтым годзе ў конкурсе прымаюць удзел 10 карцін, якія будуць паказаны ў кінатэатры “Мир”.

http://vitebsk-region.gov.by/ru/news/culture?mode=one_new&id=7506
<http://inspaper.by/2011/09/21/golosujte-vmeste-s-manxyettenom.html>

МЕРАПРЫЕМСТВЫ, ЯКІЯ НЕ ўВАЙШЛІ ў ПАПЯРЭДНІ ВЫПУСК

4 жніўня ў Варанцэвіцкім СДК супрацоўнікамі Талачынскага РМЦ НТ і КАР праведзены заняткі ў школе традыцыйнай культуры для кіраўнікоў клубных устаноў раёна на тэму “Жніўныя звычаі і абрады”.

РМЦ НТ і КАР Талачынскага раёна

25–26 жніўня на базе Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка адбылася сустрэча з прадстаўніком Дзяржаўнага музея – гуманітарнага цэнтра “Пераадоленне” М. Астроўскага ў г. Маскве С. Карнеевай, у якой прынялі ўдзел супрацоўнікі музея-кватэры З. Тусналобавай-Марчанкі, Музея баявой славы, цэнтральнай бібліятэкі гарадской сеткі публічных бібліятэк.

Полацкі веснік. – 2011. – 13 верас. – С. 4.

<http://tusnolobova.polotsk.museum.by/node/23435>

У жніўні Пастаўская раённая бібліятэка правяла сацыялагічнае даследаванне “Партрэт сучаснага маладога чалавека”, мэтай якога стала вывучэнне чытацкіх запытаў моладзі.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

У апошнія дзесяцігоддзі павышаецца ўвага да этнічных праблем, звязаных з пытаннямі мультикультурнага ўзаемадзеяння. Таму сёння надзвычай актуальнымі з'яўляюцца даследаванні заканамернасцей развіцця этнасаў, адраджэння іх культуры, якая ўплывае на фарміраванне асобы ў цэлым.

Адной з формаў развіцця міжкультурнага дыялога з'яўляецца фестывальны рух, які пачаў развівацца на рэгіянальным узроўні на рубяжы XX–XXI стагоддзяў, і набыў немалаважнае значэнне для развіцця культуры і эканомікі тэрыторый, умацавання прэстыжу, актывізацыі міжрэгіянальных кантактаў.

Культурнае жыццё Віцебскай вобласці не абмяжоўваецца Міжнародным фестывалем мастацтваў “Славянскі базар у Віцебску”. Тут праводзяцца каля 25 фестываляў рознага статусу і накірункаў. Сярод раённых мерапрыемстваў вылучаюцца рэгіянальныя святы “Браслаўскія зарніцы”, “Квітней, Глыбоччына”, мэтай якіх з'яўляецца адраджэнне і развіццё народных традыцый. Міжнародны фестываль “Звіняць цымбалы і гармонік” у Паставах папулярызуе народна-інструментальную творчасць; міжнародны фестываль песні і музыкі Падняпроўя Расіі, Беларусі і Украіны “Дняпроўскія галасы ў Дуброўне” праз гістарычныя, культурныя і духоўныя сувязі ўмацоўвае сяброўства паміж народамі; абласное свята нацыянальных культур “Нас з'яднала зямля Беларусі” збірае прадстаўнікоў шматлікіх нацыянальнасцей, якія пражываюць на тэрыторыі вобласці.

Рубрыка “У цэнтры ўвагі” прапануе агляд мерапрыемстваў, якія адбыліся 17 верасня ў г. Міёры ў рамках абласнога свята нацыянальных культур “Нас з'яднала зямля Беларусі”, матэрыялы аб дзейнасці публічных бібліятэк вобласці па абслугоўванні поліэтнічнага насельніцтва і ўзаемадзеянні з прадстаўнікамі нацыянальных супольнасцей Прыдзвіння, а таксама рэкамендацыйны бібліяграфічны спіс літаратуры “Нацыянальны склад насельніцтва Віцебскай вобласці”.

НАС З'ЯДНАЛА ЗЯМЛЯ БЕЛАРУСІ

17 верасня 2011 года ў зоне адпачынку “Паўвостраў” г. Міёры прайшло абласное свята нацыянальных культур “Нас з'яднала зямля Беларусі”. Адбылося яно ў межах IX Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур. У свяце прынялі ўдзел 260 чалавек – прадстаўнікі розных нацыянальнасцяў

з большасці раёнаў і гарадоў Віцебскай вобласці. У праграме абласнога свята адбыліся гульнявая праграма “Карагод сяброў”, падрыхтаваная і праведзеная супрацоўнікамі Міёрскага раённага метадычнага цэнтра народнай творчасці і культасветработы; канцэртныя праграмы мастацкіх калектываў Міёрскага раёна “Міёры сустракаюць гасцей” і “Мы дзеці твае, зямля”; прэс-канферэнцыя ў райвыканкаме; выстава дэкаратыўна-прыкладной творчасці “Я – сын сваёй Радзімы і слаўлю Беларусь”, выставы нацыянальных кухань; канцэрт-прэзентацыя віцебскага Цэнтра нацыянальных культур “Суквецце розных народаў і культур”; канцэрт мастацкіх калектываў і індывідуальных выканаўцаў вобласці “У нас на ўсіх – адна планета, у нас на ўсіх – адна зямля!”.

Падчас выставы прыемна ўразіў Цэнтр рамёстваў і нацыянальных культур г. Полацка з праектам палатно “Вянок садружнасці”, у аснову якога пакладзена тэма садружнасці нацый і народнасцяў, якія жывуць у Беларусі. На рукатворным палатне памерам 2,5 на 3,5 – метры выява дрэва, якое сімвалізуе нашу краіну. Лісце на дрэве – гэта тыя народы, якія ў дружбе і згодзе жывуць на беларускай зямлі. Здзейснілі яго майстрыхі полацкага народнага клуба майстроў шыцця з абрэзкаў тканіны “Рошва”. Змястоўна паказалі сваю творчую дзейнасць на свяце народныя клубы аматараў беларускай нацыянальнай кухні “Разынка” Шумілінскага Дома рамёстваў, нацыянальных культур “Дружба” Іплюшынскага сельскага Дома культуры Ушацкага раёна і армянскай культуры “Хаш” Полацкага раённага Цэнтра рамёстваў.

Цікавай была выстава, прадстаўленая Таццянай Марачовай з г. Дуброўна “Карагод лялек у нацыянальных строях”. Усе лялькі – пераможцы выставы-конкурсу па стварэнні лялек у традыцыйным нацыянальным адзенні розных краін “Дубравушка”, які праводзіцца ў рамках міжнароднага фестывалю песні і музыкі “Дняпроўскія галасы ў Дуброўне”.

“Вянок Садружнасці”

“Карагод лялек”